

การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้
ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM

สุประวีณ์ สุวรรณรัตน์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2562

**A Study of the Components of an Enterprise Risk Management System
COSO - ERM.**

Suprawee Suwannarat

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program
College of Innovative Business and Accountancy,
Dhurakij Pundit University**

2019

หัวข้อสารนิพนธ์	การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ชื่อผู้เขียน	สุประวีณ์ สุวรรณรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ศิริเดช คำสุพรหม
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ในรูปแบบการศึกษาเฉพาะกรณีของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 327 ราย ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis)

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ประกอบด้วย ด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ ด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน ด้านการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน เมื่อผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วเหลือเพียง 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร องค์ประกอบด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

Thematic Paper Title	A Study of the Components of an Enterprise Risk Management System COSO - ERM. Case Study: Faculty of Medicine, Naresuan University.
Author	Suprawee Suwannarat
Thematic Paper Advisor	Dr. Siridech Kumsuprom
Department	Accountancy
Academic Year	2018

ABSTRACT

The purpose of this research was to A Study of the Components of and Enterprise Risk Management System COSO - ERM 2017. Case Study: Faculty of Medicine, Naresuan University. This research is Survey Research the questionnaire is used as a tool for collecting data form 327 Samples. In this study, data using SPSS program to analyze descriptive statistics and element analysis using the Principal Component Analysis.

The research that 5 domains in an Enterprise Risk Management System were statistically suggested to combine into 3 domains Strategy Objective Setting and Culture Performance Review and Revision Information, Communication and Reporting.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก ดร.ศิริเดช คำสุพรหม คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี ซึ่งกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู ประธานกรรมการในการสอบสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต รวมถึงคณะกรรมการทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขสารนิพนธ์ฉบับนี้ จนเสร็จสมบูรณ์และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณท่านคณบดีคณะแพทยศาสตร์ รวมถึงผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างยิ่ง ในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครบถ้วนดังปรากฏ

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่าน บิดา มารดา ครอบครัวและเพื่อนร่วมรุ่น MACC 7 ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือ คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่ได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

สุประวีณ์ สุวรรณรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๑
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๑๑
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO-ERM 2017.....	6
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
2.3 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	26
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
3.1 ข้อมูลทั่วไป.....	27
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
3.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์.....	33
4.1 ผลสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีผลต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยง องค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017.....	33
4.2 ผลการวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยวิธี วิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis).....	43
4.3 ผลวิเคราะห์การวิจัย.....	54
5. อภิปรายผล.....	56
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	56
5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	61
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต.....	65
5.4 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	73
ก. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	74
ข. หนังสือรับรองและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	81
ประวัติผู้เขียน.....	86

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การเปรียบเทียบกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยง COSO-ERM 2004 และ COSO-ERM 2017.....	13
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	34
4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร.....	35
4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบ การบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์.....	36
4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน.....	37
4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้านการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข.....	39
4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงาน	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กรจำแนกในแต่ละด้าน.....	42
4.8 ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบระบบการบริหารความเสี่ยงทั้งหมด ในแบบสอบถาม.....	43
4.9 การวัดค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบระบบการบริหารความเสี่ยง ในองค์กร ด้วย KMO and Bartlett's Test.....	44
4.10 ค่า Total Variance Explained จากการทำ Factor Analysis's Test.....	45
4.11 ค่า Rotate Component Matrix (a) จากการทำ Factor Analysis.....	47
4.12 ค่า Factor Loading ของแต่ละองค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และวัฒนธรรมองค์กรมี 12 ตัวแปร.....	50
4.13 การวัดความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม ด้านการกำหนด กลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร โดยใช้ Factor Analysis.....	51
4.14 ค่า Factor Loading ของแต่ละองค์ประกอบด้านการดำเนินงาน ทบทวนและ ปรับปรุงแก้ไขมี 10 ตัวแปร.....	52
4.15 การวัดความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม ด้านการดำเนินงาน ดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข โดยใช้ Factor Analysis.....	53
4.16 ค่า Factor Loading ของแต่ละองค์ประกอบด้านสารสนเทศ การสื่อสารและ การรายงานมี 5 ตัวแปร.....	53
4.17 การวัดความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม ด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน โดยใช้ Factor Analysis	54

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบการบริหารความเสี่ยง COSO-ERM 2004 และ COSO-ERM 2017.....	12
2.2 กรอบการบริหารความเสี่ยง COSO-ERM 2017.....	14
2.3 รายละเอียดหลักการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017.....	18
2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	26
3.1 จำนวนบุคลากรตามประเภทสายงาน.....	28

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี นวัตกรรมและการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชนจึงต้องปรับตัวเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556) จากการศึกษาสถานการณ์ VUCA World คือสภาวะแวดล้อมที่มีความผันผวนและเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Volatility) มีความไม่แน่นอนของสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น (Uncertainty) มีความซับซ้อนของปัจจัยแวดล้อมทางสังคมเทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม (Complexity) และมีความคลุมเคลือยากต่อการคาดเดาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น (Ambiguity) (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561) จึงส่งผลต่อการเกิดขึ้นของความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การกำเนิดขึ้นของเทคโนโลยีทางการเงินแบบใหม่ในรูปแบบเงินดิจิทัล ความผันผวนของตลาดทุนโลกาภิวัตน์ ความไม่มั่นคงทางการเมืองทั้งในระดับภูมิภาคและในระดับโลก ความเหลื่อมล้ำของความสามารถของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงของระเบียบข้อบังคับจากองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ปัจจัยเหล่านี้ต่างเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย การวางแผนกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กรได้ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้บริหารองค์กรต้องทำความเข้าใจให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง (จุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล, 2561)

การบริหารความเสี่ยงในองค์กรภาครัฐนั้น เป็นการบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 และตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization: HPO) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบภาครัฐ (Public Accountability) ที่มีต่อประชาชนและทรัพย์สินของประเทศ ทำให้ต้องบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมกับประชาชนมากขึ้นและต้องเปิดเผยข้อมูลในการปฏิบัติราชการให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานได้ ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงมีส่วนอย่างยิ่งในการป้องกันการไม่ได้รับการยอมรับจากภาคประชาชน และป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ระบุบทบาทของการบริหารความเสี่ยงไว้คือ การเป็นเครื่องมือในการประเมินประเด็นยุทธศาสตร์และรวมถึงวัตถุประสงค์

คุณภาพการให้บริการ การนำระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์มาประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง โดยให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบาย และเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐบาล การกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน ให้วัดผลในทุกระดับตั้งแต่ระดับองค์กร ไปจนถึงระดับบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552) อีกทั้งการบริหารความเสี่ยงยังเป็นการปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ซึ่งกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐใช้การบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางและหลักปฏิบัติในการจัดวางระบบมาตรฐานการควบคุมภายใน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

ในส่วนภาคการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดให้สถานศึกษาต้องมีการประกันคุณภาพตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา โดยมีสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานในมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่จะทำให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง และการบริหารการเปลี่ยนแปลง ฯลฯ เพื่อสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) และใช้หลักการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) นำมาประกอบในการดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

สำหรับมหาวิทยาลัยนเรศวร สภามหาวิทยาลัยได้กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นกลไกหนึ่งในแผนบริหารงานและการพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งระบุให้มีการประเมินความเสี่ยง การจัดวางระบบด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของทุกส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย การบริหารความเสี่ยงองค์กรจึงเป็นการผสมผสานการบริหารความเสี่ยงซึ่งพิจารณาจากความเสี่ยงทั้งหมดให้ครอบคลุมทุกพันธกิจ ทั้งด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควบคู่กับการควบคุมภายในและการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อระบุความเสี่ยง การประเมิน การควบคุม และการสื่อสารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร โดยให้กระบวนการคิดมองไปข้างหน้าได้รับการสนับสนุน การมีส่วนร่วมจากผู้บริหารในทุกระดับ และจากทุกคนภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ นำพาไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการพัฒนาและการแข่งขันได้ ช่วยลดความเสี่ยงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบและมีรูปธรรม

โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายของมหาวิทยาลัยตามยุทธศาสตร์และกลยุทธ์เป็นสำคัญ (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2553)

ในทุกองค์กรจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารความเสี่ยง มีคู่มือการบริหารความเสี่ยง และมีแผนบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีการดำเนินการร่วมกันในการจัดการปัจจัยเสี่ยงตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนบริหารความเสี่ยง ตลอดจนการติดตาม ประเมินผล และทบทวนการดำเนินการเพื่อเป็นการป้องกันกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์การดำเนินงานขององค์กร ซึ่งช่วยทำให้สาธารณชนเกิดความมั่นใจได้ว่า องค์กรมีความตระหนักที่จะจัดการความเสี่ยงทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายในองค์กรหรือภายนอกองค์กร เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่หน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) (ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ, 2557) ซึ่งองค์กรทั่วโลกส่วนใหญ่ใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO หรือ COSO - ERM Framework เหตุผลหนึ่ง เนื่องด้วยแนวทางนี้เป็นการต่อยอดจากการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกรอบการควบคุมภายในหรือ Internal Control ที่มุ่งสร้างความน่าเชื่อถือสนับสนุนรายงานทางการเงินให้กับบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีโดยเป็นข้อมูลสำคัญในกระบวนการตรวจสอบทางการเงินและบัญชี (สุรเดช จงวรรณศิริ, 2561)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กล่าวได้ว่าการบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญอย่างมากในการบริหารงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เพื่อนำเสนอข้อมูลจากการศึกษามาช่วยให้ระบบการบริหารความเสี่ยงของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้เข้าใจถึงความสำคัญของระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อช่วยสร้างคุณค่าให้แก่องค์กรนำไปสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไปอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการส่งแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างและมุ่งศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตาม

กรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ เป้าหมายผลการดำเนินงาน การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

2. ขอบเขตแหล่งข้อมูล

ประชากร คือ บุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โดยมีประชากรในการศึกษารั้งนี้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,798 คน (ข้อมูลประจำเดือนเมษายน 2562 จากงานทรัพยากรบุคคล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร)

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ได้ข้อมูลองค์ประกอบที่สำคัญในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร สำหรับให้ผู้บริหารนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา หรือปรับปรุงระบบการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์ประกอบ หมายถึง ส่วนประกอบ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบเป็นสิ่งใหญ่ส่วนของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องประกอบทำให้เกิดเป็นรูปขึ้นใหม่โดยเฉพาะ

ระบบการบริหารความเสี่ยง หมายถึง ระบบหรือกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ที่องค์กรนำมาใช้สำหรับการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร หมายถึง การบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)
2. การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)
3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)
4. การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)
5. สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)

เหตุการณ์ (Events) หมายถึง เหตุการณ์ที่ส่งผลทั้งทางดีและร้าย เหตุการณ์ที่ส่งผลทางร้าย คือ “ความเสี่ยง” ซึ่งสามารถกันไม่ให้เกิดคุณค่า หรือทำให้คุณค่าที่องค์กรมีอยู่อาจเสื่อมได้ และเหตุการณ์ที่ส่งผลในทางดี อาจหักลบกับผลกระทบที่ไม่ดี หรืออาจก่อ “โอกาส” ให้กับองค์กรได้ วัตถุประสงค์ จะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เกิดคุณค่าหรือรักษาไว้ซึ่งคุณค่า

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน และมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ หากเป็นทางลบจะก่อให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้การดำเนินงานขององค์กรไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์และผลกระทบ (Impact) ที่จะได้รับ

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง การบริหาร ปัจจัยและความคุมกิจกรรมรวมถึงกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับในองค์กร

คณะแพทยศาสตร์ หมายถึง ส่วนงาน/หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมีพันธกิจในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยมีโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นส่วนหนึ่งของคณะแพทยศาสตร์ ให้บริการด้านสุขภาพ เป็นแหล่งฝึกของนักศึกษาแพทย์ รวมไปถึงพันธกิจด้านการบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยทำการ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นหลักที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO - ERM 2017
- 2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO - ERM 2017

การบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ในบริบทของพันธกิจ วิสัยทัศน์ และค่านิยมหลัก ผ่านการเชื่อมโยงกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจเข้ากับความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้องค์กรสามารถวางแผนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร เพื่อมุ่งการสร้างสรรค์คุณค่าให้แก่องค์กรให้ดียิ่งขึ้น (จุฑามาน สิริพิพัฒน์ชกุล, 2561)

2.1.1 ความหมายของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) หมายถึง กระบวนการซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากคณะกรรมการขององค์กรผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ เป็นกระบวนการที่จะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการตั้งกลยุทธ์ทั่วทั้งองค์กร ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้สามารถระบุเหตุการณ์อันอาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร และเพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) การบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผล เกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO), 2017)

การบริหารความเสี่ยงองค์กร หมายถึง การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมถึงกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละ โอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย

ให้ระดับของความเล็งและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติตาม กฎระเบียบ การเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับในองค์กร (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2553)

การบริหารความเสี่ยงองค์กร หมายถึง กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กรเพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน ซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบไว้ให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อองค์กรและสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับเพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่าง สมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

COSO - ERM 2017 ได้สร้างคำนิยามของการบริหารความเสี่ยงองค์กรขึ้นมาใหม่ ทำให้ความหมายมีความชัดเจนและสามารถจดจำได้ง่ายขึ้น ความหมายที่ปรับปรุงแล้วจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความหมายของความเสี่ยงเพื่อเพิ่มคุณค่าองค์กร ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการจัดการความเสี่ยง (จุฑามาน สิทธิพลนิชกุล, 2561)

การบริหารความเสี่ยงองค์กร หมายถึง วัฒนธรรมองค์กร ความสามารถ และการปฏิบัติบูรณาการร่วมกับการกำหนดกลยุทธ์และผลการดำเนินงาน ซึ่งองค์กรต่าง ๆ ต้องใช้ในการจัดการความเสี่ยงเพื่อสร้าง รักษา และตระหนักถึงการเพิ่มคุณค่าความหมายของการบริหารความเสี่ยงองค์กรมี 6 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. การตระหนักถึงวัฒนธรรมองค์กร (Recognizing Culture) วัฒนธรรมองค์กรพัฒนาขึ้นจากการมีส่วนร่วมของพนักงานในทุกระดับ เนื่องจากสมาชิกในองค์กรและพนักงานแต่ละคนนั้นมีความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป ดังนั้น จึงมีวิธีการระบุ ประเมิน และตอบสนองต่อความเสี่ยงที่แตกต่างกัน การมีวัฒนธรรมองค์กรที่ตรงกันจะช่วยให้พนักงานเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงองค์กรได้ในแนวทางเดียวกัน

2. การพัฒนาความสามารถ (Developing Capabilities) องค์กรแต่ละองค์กรมีข้อได้เปรียบในการแข่งขันที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่องค์กร การบริหารความเสี่ยงองค์กรจะสามารถช่วยให้องค์กรสามารถทำตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรได้ โดยองค์กรที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงจะมีความยืดหยุ่น และพัฒนาองค์กรได้ดีกว่า

3. การนำวิธีปฏิบัติไปปรับใช้ (Applying Practices) การบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องทั้งองค์กร โดยครอบคลุมทุกระดับของการดำเนินงานในองค์กร

เช่น ระดับแผนก ส่วนงาน หน่วยธุรกิจกิจกรรมการดำเนินงาน และโครงการต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานในทุกระดับขององค์กรแนวทางที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงองค์กรควรเริ่มจากการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีภายในองค์กร ซึ่งเกิดจากการที่ฝ่ายคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กรเห็นความสำคัญในเรื่องการบริหารความเสี่ยง และส่งผ่านให้แก่พนักงานทุกระดับขององค์กรให้มีแนวปฏิบัติและความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อช่วยให้สมาชิกในองค์กรเข้าใจว่าความเสี่ยงคืออะไร ส่งผลต่อการดำเนินงานอย่างไรรวมถึงวิธีที่ใช้จัดการกับความเสี่ยง เพื่อให้เข้าใจว่าความเสี่ยงสามารถบริหารให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เข้าใจกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจได้ดีขึ้น ซึ่งความเข้าใจเหล่านี้จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรที่ดีได้

4. การบูรณาการร่วมกับการกำหนดกลยุทธ์และผลการดำเนินงาน (Integrating with Strategy - Setting and Performance) องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์ รวมถึงกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจจากกลยุทธ์ ผ่านไปยังหน่วยธุรกิจ ส่วนงาน และแผนกต่าง ๆ เมื่อผู้บริหารเข้าใจโปรไฟล์ความเสี่ยง (Risk Profile) และผลของกลยุทธ์ทางเลือกแล้ว ก็จะบูรณาการการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้เข้ากับการกำหนดกลยุทธ์และจะพิจารณาโอกาสและแนวทางใหม่ต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป การบูรณาการการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับภารกิจต่าง ๆ จะมีต้นทุนต่ำกว่าองค์กรที่ใช้การบริหารความเสี่ยงองค์กรกับขั้นตอนที่สำคัญเท่านั้น ซึ่งการประหยัดต้นทุนนี้จะเป็นปัจจัยสำคัญของการประสบความสำเร็จทางธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง การผสมผสานการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับการดำเนินงานหลักขององค์กรนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องระบุโอกาสใหม่ ๆ เพื่อให้ธุรกิจเติบโตอย่างยั่งยืนตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

5. การจัดการความเสี่ยงเพื่อบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ (Managing Risk to Strategy and Business Objectives) การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมจะช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจอย่างไรก็ตาม ผู้บริหารควรทบทวนและติดตามวิธีการบริหารความเสี่ยงอยู่เป็นระยะ เพื่อตอบสนองกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ

6. การเชื่อมโยงกับคุณค่า (Linking to Value) เมื่อมีการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ องค์กรสามารถมั่นใจได้ว่าการดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนด ช่วยเพิ่มมูลค่าให้องค์กร

กล่าวสรุปว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นการทำขนาดอย่างมีเหตุผล มีหลักการและหาทางลดหรือป้องกันความเสียหายในการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้า หรือในกรณีที่พบกับ

เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์การอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อย (ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส, 2547)

2.1.2 ความเป็นมาของการบริหารความเสี่ยง

ในปี พ.ศ. 2523 (ค.ศ.1980) เกิดการรวมตัวของหน่วยงานสำคัญด้านการบัญชีและการตรวจสอบของประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งเป็นคณะกรรมการร่วม COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) ซึ่งประกอบด้วย (จันทนา สาขากร, 2550)

1. สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants: AICPA)

2. สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (Institute of Internal Auditors หรือ IIA)

3. สมาคมผู้บริหารการเงิน (Financial Executive Institute หรือ FEI)

4. สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA)

5. สมาคมนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

COSO ได้ร่วมกันศึกษาวิจัยและพัฒนาแนวความคิดการควบคุมภายใน โดยได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างแพร่หลายในระดับสากลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 (ค.ศ. 1992) รวมถึงประเทศไทยก็นำแนวคิดของ COSO มาใช้เพื่อสร้างระบบการควบคุมภายในเช่นกัน ซึ่งต่อมาในปีพ.ศ. 2540 ได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างระบบการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในส่วนราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนำมาเป็นแนวทางพัฒนาออกเป็นระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 (ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล, 2553) แนวความคิดของการควบคุมภายในที่ได้นำเสนอไว้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ (จันทนา สาขากร, 2550) คือ

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

4. ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

5. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

จาก 5 องค์ประกอบเดิมของ COSO ต่อมาได้มีการพัฒนาปรับปรุงขยายแนวความคิดของการควบคุมภายใน โดยนำองค์ประกอบการควบคุมภายในเดิมมาขยายขอบเขตให้มากขึ้นมาเป็นกรอบ

การบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO - ERM (Enterprise Risk Management - Integrated Framework) และเผยแพร่เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004) หรือที่เรียกว่า

COSO - ERM 2004 ประกอบด้วยประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO), 2004)

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
3. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)
6. กิจกรรมเพื่อการควบคุม (Control Activities)
7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
8. การติดตามผล (Monitoring)

โดย COSO ได้เพิ่ม 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ และการตอบสนองความเสี่ยง ทำให้ขอบเขตกว้างขวางมากขึ้นและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมเพิ่มแนวคิดเรื่องกรอบการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) เพื่อให้ตรงกับความต้องการเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในการบริหารงานยุคใหม่ที่เน้นเรื่องการเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรและสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (ธัญวีรศม์ วศวรรณวัฒน์, 2561)

จุดเด่นของมาตรฐาน COSO คือ ให้แนวทางที่องค์กรจะแจกแจงปัญหาและความเสี่ยงออกเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์และหาแนวทางในการบริหารจัดการ มาตรฐานของ COSO แยกการบริหารความเสี่ยงออกเป็น 3 มิติ (จิรพร สุเมธิประสิทธิ์, 2561) คือ

มิติที่ 1 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบคือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมเพื่อการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามผล

มิติที่ 2 ประกอบด้วย ความเสี่ยงระดับองค์กร ระดับหน่วยงานย่อยและระดับกิจการในเครือ

มิติที่ 3 ประกอบด้วย ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านปฏิบัติการ ด้านการเงิน และด้านการกำกับปฏิบัติตามเกณฑ์

COSO - ERM 2004 เป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่ได้รับความนิยมเนื่องจากการแสดงความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง ที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ขององค์กร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรายงานและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถพิจารณาวิเคราะห์ระบุความเสี่ยงอย่างรอบด้าน

มากขึ้น แสดงถึงองค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ และยังให้ความสำคัญชัดเจนของการบริหารความเสี่ยงที่ต้องดำเนินการในทุกระดับขององค์กรอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับองค์กร สายงาน กลุ่มธุรกิจ และรวมทั้งบริษัทย่อย องค์ประกอบของกรอบการบริหารความเสี่ยงนี้ ได้ถูกนำเสนอผ่านรูปลูกบาศก์ COSO Cube (สุรเดช จงวรรณศิริ, 2561) แม้ว่าการอบและแนวทางของการบริหารความเสี่ยงไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมา แต่ถือได้ว่า COSO - ERM 2004 เป็นกรอบและแนวทางที่ใช้กับองค์กรภาครัฐและเอกชนมากที่สุดในปัจจุบัน (มโนชัย สุดจิตร์, 2560)

COSO - ERM 2017 เกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในองค์กรจึงทำให้ COSO ได้พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม COSO - ERM 2004 หรือกรอบการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มาเป็น COSO - ERM 2017 ภายใต้ชื่อ กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นการบูรณาการระหว่างกลยุทธ์และผลการดำเนินงาน โดย COSO - ERM 2017 (Enterprise Risk Management - Integrating with Strategy and Performance) เผยแพร่ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 (ค.ศ. 2017) (อัญชลี พิพัฒน์เสริญ, 2559) การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของกระบวนการใหม่ให้มีความละเอียดชัดเจนขึ้นจากเดิมแบ่งออกเป็น 20 หลักการใน 5 องค์ประกอบซึ่งเน้นให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และการทำให้บรรลุผลสำเร็จ โดยระบุงค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงองค์กรไว้ 5 ประการ (สุรเดช จงวรรณศิริ, 2561) ได้แก่

1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)
2. การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)
3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)
4. การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)
5. สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)

COSO - ERM 2017 เป็นการปรับแก้ไข COSO - ERM จากเวอร์ชันเดิมปี พ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004) ตามกรอบ COSO - ERM 2004 ถูกปรับจากรูปลูกเต๋า (Cube) กลายเป็นรูปเกลียว (Helix) ซึ่งแบ่งองค์ประกอบหลักออกเป็น 5 องค์ประกอบหรือ 5 เส้นเกลียวที่มีความสัมพันธ์กัน โดยเส้นเกลียวทั้ง 5 นี้ครอบคลุมตั้งแต่การกำกับดูแลไปจนถึงการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กรอบแนวคิดและเนื้อหาสาระมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความซับซ้อนของความเสี่ยงได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีความ

เสี่ยงอุบัติใหม่เกิดขึ้นมาจากหลายเหตุปัจจัย และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงรวมถึงผู้บริหารขององค์กรต่างก็ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจึงปรับปรุงแก้ไขใหม่ พ.ศ. 2560 (ค.ศ. 2017) ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานขององค์กร และช่วยให้สามารถบริหารความเสี่ยงขององค์กร (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ภาพกรอบการบริหารความเสี่ยง COSO - ERM 2004 และ COSO - ERM 2017

ที่มา: อัญญา ชันชวิทย์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2561)

กรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 องค์กรประกอบใหม่นี้ได้เปลี่ยนไปจากเดิม COSO - ERM 2004 ที่พัฒนามาจากองค์ประกอบการควบคุมภายใน คือ COSO ได้จัดกลุ่มใหม่และเพิ่มประเด็นใหม่โดยมุ่งเน้นเรื่องวัฒนธรรมความเสี่ยงในองค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การทบทวนความเสี่ยงและทบทวนผลของการจัดการความเสี่ยง และการหาทางปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร อย่างไรก็ตามสิ่งที่ COSO ยังคงไว้คือ สารสนเทศและการสื่อสาร แต่ได้เพิ่ม

การรายงานที่สำคัญได้แก่ รายงานเกี่ยวกับความเสี่ยง วัฒนธรรมความเสี่ยงในองค์กรและผลสำเร็จของการจัดการความเสี่ยงองค์กร (ชัยญรัศม์ วศวรรณวัฒน์, 2561) ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยง COSO - ERM ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยง COSO - ERM

COSO - ERM 2004 (Enterprise Risk Management - Integrated Framework)	COSO - ERM 2017 (Enterprise Risk Management - Integrating with Strategy and Performance)
1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)	1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)	
3. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)	2. การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy & Objective setting)
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)
5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)	
6. กิจกรรมเพื่อการควบคุม (Control Activities)	
7. การติดตามผล (Monitoring)	4. การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review & Revision)
8. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)	5. สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน (Information Communication & Reporting)

ที่มา: ดัดแปลงจาก Institute of Risk Management (IRM, 2017)

กรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ที่ปรับปรุงองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงองค์กรทั้ง 5 องค์ประกอบ จะเป็นพื้นฐานครอบคลุมกระบวนการจัดการยุทธศาสตร์และการติดตามกำกับให้มีความเป็นธรรมาภิบาล และสามารถนำไปใช้ในการจัดการกับองค์กรได้ทุกประเภททุกขนาดสินทรัพย์ อันจะสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลให้เจ้าของหรือคณะผู้บริหาร

ได้เข้าใจกระบวนการจัดการและคาดการณ์ผลลัพธ์ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้ดี (จุฑามน สิทธิพลวนิชกุล, 2561)

ภาพที่ 2.2 กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO - ERM 2017

ที่มา: The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO, 2017)

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นว่า เส้นเกลียวสีฟ้า (การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร) เกลียวเส้นสีเขียว (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) และเส้นเกลียวสีม่วง (การทบทวนและปรับปรุง) ถือเป็นกระบวนการทั่วไปที่เกิดขึ้นในองค์กร ในขณะที่เส้นเกลียวสีเหลือง (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) และเส้นเกลียวสีแดง (สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน) แสดงถึงองค์ประกอบพื้นฐานซึ่งสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร (ปิยวดี ไชวิฑูรกิจ, 2561)

COSO - ERM 2017 ให้ความสำคัญกับการนำการบริหารความเสี่ยงมาสนับสนุนการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ จึงมีการทบทวนองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงองค์กรซึ่งเดิมมี 8 องค์ประกอบให้เหลือ 5 องค์ประกอบ (จุฑามน สิทธิพลวนิชกุล, 2561) ดังนี้

1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)
2. การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)
3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)
4. การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)

5. สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture) ประกอบด้วย การจัดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง การกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติการ กำหนดวัฒนธรรมความเสี่ยงองค์กร การแสดงพันธะผูกพันที่มีต่อคุณค่าหลักขององค์กร และการจูงใจ การพัฒนาและธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถ (ชัยณรงค์ วัฒนวิวัฒน์, 2561)

การกำกับดูแลและวัฒนธรรมองค์กรถือเป็นพื้นฐานของอีก 4 องค์ประกอบ คือ การกำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลถือเป็นการกำหนดกรอบการดำเนินงานในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเพื่อให้เกิดการบริหารความเสี่ยงที่เป็นรูปธรรม บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจน และเกิดวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นแนวคิดและหลักการของการบริหารความเสี่ยงเมื่อต้องมีการวิเคราะห์และตัดสินใจ (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561) องค์กรต้องจัดให้องค์กรมีการจัดการธรรมาภิบาล มีวัฒนธรรมองค์กรโดยบุคลากรในองค์กรมีจริยธรรมที่ดี กระหายในการสร้างคุณค่า มีความเข้าใจและตระหนักในความเสี่ยงจะส่งผลให้เกิดบรรยากาศการให้ความสำคัญและมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำให้เกิดการบริหารความเสี่ยงในองค์กรที่เป็นระบบมีประสิทธิภาพขึ้น (มนชัย สูดิจิตร, 2560)

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting) ประกอบด้วย การวิเคราะห์โครงสร้างและเนื้อหาสาระของการประกอบธุรกิจ การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ การประเมินทางเลือกในแต่ละแผนกลยุทธ์ และการกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ (ชัยณรงค์ วัฒนวิวัฒน์, 2561) องค์กรจะบริหารจัดการความเสี่ยงก็ต่อเมื่อรู้ว่าวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่องค์กรต้องการก่อน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ขึ้นในทุกระดับของหน่วยงานหรือองค์กรจึงจะสามารถที่จะนำไปสู่การระบุเหตุการณ์ที่อาจเป็นไปได้ อันทำให้เกิดความเสี่ยง การกำหนดวัตถุประสงค์จะต้องสอดคล้องกับพันธกิจ (จันทนา สาขากร, 2550)

เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงและการจัดการยุทธศาสตร์จะมีกระบวนการดำเนินงานควบคู่กันไป การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และการจัดการความเสี่ยงให้ประสานกลมกลืนกับการจัดการยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะหากมีความเข้าใจและมีการระบุประเมินและการตอบสนองความเสี่ยงเป็นพื้นฐานการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์แล้ว จะส่งผลให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรและการจัดการยุทธศาสตร์เกิดประสิทธิภาพ (มนชัย สูดิจิตร, 2560)

การบริหารความเสี่ยงจะถูกบูรณาการเข้าไปกับแผนกลยุทธ์ขององค์กร โดยถูกผนวกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจ การทำความเข้าใจสถานะแวดล้อมในการประกอบธุรกิจจะช่วยให้องค์กรสามารถระบุปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กรและความเสี่ยงที่จะตามมา องค์กรจึงต้องมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของทางธุรกิจเป็นเครื่องมือที่ช่วยนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้มาแปรเป็นกรอบในการดำเนินงาน การกำหนดแผนการดำเนินงาน การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กร และการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561)

องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยงที่มีอยู่ และการสรุปภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร (ธัญญรัศม์ วศวรรณวัฒน์, 2561)

ความเสี่ยงอาจกระทบต่อความสำเร็จของการจัดการยุทธศาสตร์ให้บรรลุเป้าหมายได้ทุกเมื่อ ดังนั้น ระหว่างการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติต้องมีการระบุ ประเมิน และตอบสนองความเสี่ยงควบคู่กันไป ทั้งนี้องค์กรควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ควรเลือกวิธีการตอบสนอง และวิเคราะห์ความเสี่ยงให้อยู่ในรูป Portfolio view of the amount of risk เพื่อเป็นรูปแบบรายงานเสนอให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ทราบจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการจัดการยุทธศาสตร์ (มโนชัย สุดจิตร์, 2560)

ส่วนผลการดำเนินงานองค์กรจะต้องมีการระบุและประเมินความเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถขององค์กรในการบรรลุกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจที่ได้กำหนดไว้ ในการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเหล่านี้ควรพิจารณาจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นควบคู่ไปกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กรที่ได้กำหนดไว้ จากนั้นจึงเลือกมาตรการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม และติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด กระบวนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวจะช่วยให้องค์กรเห็นภาพความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงที่องค์กรมีอยู่สำหรับการดำเนินการเพื่อให้บรรลุกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561)

องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุง (Review and Revision) ประกอบด้วย การประเมิน การเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญ การทบทวนความเสี่ยงและผลการจัดการความเสี่ยง และการหาแนวทางปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (ธัญญรัศม์ วศวรรณวัฒน์, 2561)

การทบทวนและปรับปรุงกระบวนการจัดการยุทธศาสตร์เป็นเรื่องปกติ หากเห็นว่าจะมีผลการดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายหรือสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลง โดยหากนำผลจากการ

บริหารความเสี่ยงมาพิจารณาในการตัดสินใจประกอบจะทำให้การทบทวนการปรับปรุงเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง และถูกสถานการณ์ ถูกจังหวะเวลาที่เหมาะสม (มโนชัย สูดจิตร, 2560)

สำหรับการทบทวนความสามารถในการบริหารความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงที่ได้ทำไป รวมถึงผลการดำเนินงานขององค์กรเทียบกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ จะช่วยให้องค์กรสามารถประเมินขีดความสามารถในการบริหารความเสี่ยงที่มีในปัจจุบัน รวมถึงการปรับปรุงแก้ไขที่ควรดำเนินการเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างคุณค่าให้กับองค์กรได้ในระยะยาว ทั้งในกรณีปกติและกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจเกิดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561)

องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting) ประกอบด้วย การผลักดันให้มีสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและรักษาความปลอดภัยของข้อมูล จัดให้มีการสื่อสาร สารสนเทศที่เกี่ยวกับความเสี่ยงและจัดให้มีการจัดทำรายงาน เกี่ยวกับความเสี่ยง วัฒนธรรมความเสี่ยงในองค์กร และผลการจัดการความเสี่ยงในองค์กร (ธัญญรัศม์ วศวรรณวัฒน์, 2561)

ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารว่าเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกำหนด กลยุทธ์ ประเมินความเสี่ยงและกิจกรรมการควบคุม ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอ เหมาะสม เชื่อถือได้ และสื่อสารให้ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ซึ่งต้องใช้สารสนเทศนั้นในรูปแบบที่เหมาะสมและทันเวลา (เฟื่องฟ้า เทียนประภาสิทธิ์, 2555) การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นกระบวนการที่ต้องการความต่อเนื่อง การเข้าถึงข้อมูลทั้งภายในและภายนอก และการถ่ายทอด รายงานข้อมูลเชิงความเสี่ยงให้ทั่วถึงและเพียงพอในลักษณะจากล่างขึ้นบนและจากบนลงล่างที่ดีพอ จะส่งผลให้การจัดการเชิงยุทธศาสตร์มีประสิทธิผลและส่งผลต่อการเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กรในที่สุด (มโนชัย สูดจิตร, 2560)

การสื่อสารเพื่อให้ได้รับข้อมูลและสื่อสารข้อมูลที่มีอยู่ให้ทั่วถึงทั้งองค์กร เป็นกระบวนการที่ต้องเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและทำซ้ำจนเป็นกิจวัตร เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากภายในและภายนอกไปใช้ประกอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร นอกจากนี้ องค์กรความต้องมีการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดการข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่ (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561)

กล่าวโดยสรุปหลักการทั้ง 5 สามารถนำไปใช้ได้กับทุกองค์กรและประเภทธุรกิจ อย่างไรก็ตามแม้ว่าหลักการเหล่านี้จะมีส่วนช่วยในการบริหารความเสี่ยงเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารยังคงต้องใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจประยุกต์หลักการต่างๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละองค์กร โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม (จุฑามาน สิทธิพลวนิชกุล, 2561) การบริหารความเสี่ยง

องค์กร จึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งเป็นเรื่อง queทุกคนในองค์กรควรมีส่วนร่วม ตั้งแต่คณะกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง จนถึงบุคลากรทุกคนร่วมกันวิเคราะห์ในเชิงลึก เชิงบูรณาการและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย แผนงาน แผนปฏิบัติการ กิจกรรมขององค์กร ซึ่งการบริหารความเสี่ยงที่ดีจะเป็นการวัดความสามารถในการดำเนินงานของ บุคลากรในองค์กร

 Governance & Culture	 Strategy & Objective-Setting	 Performance	 Review & Revision	 Information, Communication, & Reporting
<ol style="list-style-type: none"> 1. Exercises Board Risk Oversight 2. Establishes Operating Structures 3. Defines Desired Culture 4. Demonstrates Commitment to Core Values 5. Attracts, Develops, and Retains Capable Individuals 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Analyzes Business Context 7. Defines Risk Appetite 8. Evaluates Alternative Strategies 9. Formulates Business Objectives 	<ol style="list-style-type: none"> 10. Identifies Risk 11. Assesses Severity of Risk 12. Prioritizes Risks 13. Implements Risk Responses 14. Develops Portfolio View 	<ol style="list-style-type: none"> 15. Assesses Substantial Change 16. Reviews Risk and Performance 17. Pursues Improvement in Enterprise Risk Management 	<ol style="list-style-type: none"> 18. Leverages Information and Technology 19. Communicates Risk Information 20. Reports on Risk, Culture, and Performance

ภาพที่ 2.3 รายละเอียดหลักการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017

ที่มา: The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO, 2017)

ทั้งนี้องค์ประกอบตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 มีหัวข้อที่เป็นรายละเอียดซึ่งสามารถแสดงเป็นภาพได้ข้างต้น และมีรายละเอียดประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 20 หลักการ ดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558) (ศิลาพร ศรีจันเพชร, 2560) (ชยาภา ชยวิวัฒนาวงศ์, 2561) (ปิยวดี โขวิฑูรกิจ, 2561)

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance & Culture)

หลักการที่ 1 คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (Exercises Board Risk Oversight)

คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกลยุทธ์ขององค์กร รวมถึงรับผิดชอบด้านการกำกับดูแลและสนับสนุนผู้บริหารขององค์กร เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจให้บรรลุตามกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ได้กำหนดไว้

หลักการที่ 2 การกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายในองค์กร (Establishes Operating Structures) องค์กรมีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรลุกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจได้ โดยการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานนั้นจะต้อง

พิจารณาจากกลยุทธ์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ลักษณะการประกอบธุรกิจ ขนาดขององค์กร แหล่งที่ตั้ง ผลิตภัณฑ์/บริการ ช่องทางการจำหน่าย อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชาและการรายงาน รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

หลักการที่ 3 กำหนดวัฒนธรรมที่ต้องการ (Defines Desired Culture) องค์กรมีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อนำไปสู่วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ขององค์กรในที่สุด โดยผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการแสดงพฤติกรรมดังกล่าว และให้ความสำคัญกับการทำธุรกิจและการดำเนินการที่มีมาตรฐานที่ดี ผู้บริหารระดับกลางต้องเป็นผู้เชื่อมประสานระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรและนำกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจมาแปลงเป็นแผนการดำเนินงานที่สอดคล้อง รวมทั้งมีการควบคุมดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนและเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

หลักการที่ 4 แสดงความมุ่งมั่นในค่านิยม (Demonstrates Commitment to Cor Values) องค์กรยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กรที่ได้กำหนดไว้ และสร้างให้บุคลากรมีความตระหนักถึงความเสี่ยงในการทำงานของตน มีการนำความเสี่ยงและผลตอบแทนที่จะได้รับไปประกอบการตัดสินใจจนเป็นกิจวัตร

หลักการที่ 5 จูงใจ พัฒนาและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถ (Attracts, Develops, and Retains Capable individuals) องค์กรยึดมั่นในการสร้างบุคลากรที่มีขีดความสามารถที่จะนำพาให้องค์กรสามารถบรรลุกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจได้ และมีการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งหลัก

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร (Strategy & Objective Setting)

หลักการที่ 6 วิเคราะห์การประกอบธุรกิจ (Analyzed Business Context) องค์กรควรต้องพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบริบทในการประกอบธุรกิจต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กร (Risk Profile) โดยพิจารณาทั้งปัจจัยภายนอกองค์กร (สังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การเมือง และกฎหมาย) และปัจจัยภายในองค์กร (เงินกองทุน สินทรัพย์ บุคลากร กระบวนการ ระบบงาน ระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยี)

หลักการที่ 7 กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Defines Risk Appetite) องค์กรมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ซึ่งจะช่วยให้สามารถสร้างคุณค่า รักษาคุณค่าและก่อให้เกิดการตระหนักในคุณค่าขององค์กรที่มีได้ โดยมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับองค์กร และระดับย่อย

หลักการที่ 8 ประเมินกลยุทธ์ในรูปแบบต่าง ๆ (Evaluates Alternative Strategies) องค์กรมีการประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมถึงวิเคราะห์ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเลือกใช้แต่ละกลยุทธ์ต่อภาพความเสี่ยงรวม

หลักการที่ 9 กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจ (Formulates Business Objectives) องค์กรมีการกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนกลยุทธ์ขององค์กรในทุกระดับ โดยเป้าหมายทางธุรกิจที่จะกำหนดนั้น ควรครอบคลุมด้านการเงิน ลูกค้า การดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎหมาย ประสิทธิภาพ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)

หลักการที่ 10 ระบุความเสี่ยง (Identifies Risk) องค์กรมีการระบุความเสี่ยงซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินการเพื่อให้บรรลุกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจที่ได้กำหนดไว้ นอกเหนือจากความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจในปัจจุบันแล้ว ยังควรต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงอุบัติใหม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันเนื่องมาจากเทคโนโลยีใหม่ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การใช้ชีวิต พฤติกรรมของผู้บริโภคและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองประกอบด้วย

หลักการที่ 11 ประเมินความรุนแรงของความเสี่ยง (Assesses Severity of Risk) องค์กรมีการประเมินผลกระทบของความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้ โดยประเมินผลกระทบต่อเป้าหมายทางธุรกิจแต่ละเป้าหมายที่กำหนดไว้และเป้าหมายรวมระดับองค์กร และพิจารณาความน่าจะเป็นในการเกิดความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้ควบคู่กัน

หลักการที่ 12 จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง (Prioritizes Risks) องค์กรมีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง เพื่อจะได้ใช้ประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมกับแต่ละความเสี่ยงและสถานะแวดล้อม

หลักการที่ 13 ดำเนินการตอบสนองความเสี่ยง (Implements Risk Responses) องค์กรระบุมาตรการตอบสนองความเสี่ยงและพิจารณาคัดเลือกมาตรการที่เหมาะสม ในการพิจารณาตัดสินใจมาตรการตอบสนองความเสี่ยงนั้น องค์กรควรคำนึงบริบทในการประกอบธุรกิจ ต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และความรุนแรงของความเสี่ยงประกอบการตัดสินใจ

หลักการที่ 14 จัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร (Develops Portfolio View) องค์กรมีการจัดทำภาพความเสี่ยงรวมของบริษัทและประเมินสถานะความเสี่ยงและภาพความเสี่ยงรวมในปัจจุบัน โดยควรมีการพิจารณาในภาพรวมของกลยุทธ์ ภาพรวมของเป้าหมายทางธุรกิจระดับองค์กร เป้าหมายทางธุรกิจในด้านต่าง ๆ และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุง (Review & Revision)

หลักการที่ 15 ประเมินการเปลี่ยนแปลงที่มีสาระสำคัญ (Assesses Substantial Change) องค์การมีการระบุการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกที่อาจจะส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และเป้าหมายธุรกิจที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

หลักการที่ 16 ทบทวนความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน (Reviews Risk and Performance) องค์การทบทวนผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นและวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงที่ทำให้ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งวิเคราะห์ความเสี่ยงที่องค์กรมีอยู่เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมถึงความถูกต้องในการประเมินมูลค่าความเสี่ยงขององค์กร

หลักการที่ 17 หาทางปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Pursues Improvement in Enterprise Risk Management) องค์การทบทวนการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้ว ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในอนาคต รวมถึงพิจารณาเทคโนโลยีใหม่เพื่ออาจนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยในการบริหารความเสี่ยง การปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การทบทวนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ การพิจารณาความเสี่ยงอุบัติใหม่ประกอบการบริหารความเสี่ยงในอนาคต ประสิทธิภาพของการสื่อสาร และการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงกับองค์กรอื่น ๆ

องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication & Reporting)

หลักการที่ 18 ผลักดันในเรื่องข้อมูลและเทคโนโลยี (Leverages Information and Technology) องค์การควรใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่ มีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึก รวมถึงมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศสำคัญที่เกี่ยวข้อง อาทิ สภาพรวมของตลาด อัตราการเจริญเติบโต ผลประกอบการโดยรวม ข้อมูลการประกอบธุรกิจของกลุ่มแข่งขันในอุตสาหกรรมเดียวกัน แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ หรือแนวโน้มการดำเนินการด้านบริหารความเสี่ยงในอนาคต

หลักการที่ 19 การสื่อสารข้อมูลความเสี่ยง (Communicates Risk Information) องค์การควรมีการใช้ช่องทางการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการบริหารความเสี่ยงในองค์กร และสื่อสารข้อมูลที่สำคัญไปยังผู้เกี่ยวข้อง อาทิ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กร กลยุทธ์และเป้าหมายในการประกอบธุรกิจ ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงในงานต่าง ๆ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบุคลากรในองค์กร

หลักการที่ 20 รายงานความเสี่ยง วัฒนธรรมและผลการดำเนินงาน (Reports on Risk, Culture, and Performance) องค์การควรต้องมีการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง การ

พัฒนาวัฒนธรรมองค์กรให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงในงานของตน และนำการบริหารความเสี่ยงไปใช้เป็นเครื่องมือในการทำงาน รวมถึงมีการสื่อสารผลการดำเนินงานและผลการบริหารความเสี่ยงไปยังบุคลากรทุกระดับรวมถึงองค์กรภายนอกที่

จึงสรุปได้ว่ากรอบ COSO - ERM 2017 นั้น เน้นถึงการนำการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้บรรลุพันธกิจ วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายทางธุรกิจ และผลการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้ ถึงแม้การบริหารความเสี่ยงจะไม่สามารถป้องกันเหตุการณ์อันไม่คาดคิดซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งหมดก็ตาม แต่การบริหารความเสี่ยงถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเตรียมองค์กรให้มีความพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และช่วยให้องค์กรสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีในปัจจุบันและที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการผลักดันให้มีการนำ COSO - ERM มาใช้ในองค์กร ผู้ตรวจสอบภายในมีส่วนสำคัญยิ่งที่สามารถช่วยส่งเสริมเพราะเป็นผู้ตรวจประเมินประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรภายใต้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ เมื่อนำ COSO - ERM มาใช้ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ แต่มิได้หมายความว่าองค์กรที่นำ COSO - ERM ไปใช้ทุกองค์กรจะได้ผลเช่นเดียวกันหมด ทั้งนี้ เนื่องจากยังมีข้อจำกัดที่การเลือกแนวทางการจัดการความเสี่ยงนั้นยังต้องใช้ “คน” เป็นผู้ตัดสินใจตลอดจนการตัดสินใจว่าความเสี่ยงที่มีอยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ว่าคุ้มค่าหรือไม่ ซึ่งยังต้องเป็นการตัดสินใจของคน (ผู้บริหาร) ด้วยเช่นกัน (จันทนา สาขากร, 2550)

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO - ERM ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร ได้มีผู้ที่ทำการวิจัยและสรุปผลไว้หลากหลายประเด็นซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

การพัฒนา รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ของ ประภาพรณ รักเลี้ยงและคณะ (2556) เป็นการวิเคราะห์ องค์ประกอบและศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและการประเมินรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า สภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง โครงสร้าง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ขอบข่ายงานการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผล

การประเมินรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพบว่า มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในระดับมาก สอดคล้องกับประวัติ ขงบุตรและคณะ (2557) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาของ สรุปได้ว่าการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก และแนวทางการบริหารความเสี่ยงพบว่ารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั้งทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 2 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารความเสี่ยง และผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาพบว่ารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามี 3 องค์ประกอบนั้นมี 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการกับแต่ละความเสี่ยง การสื่อสารความเสี่ยงและการเฝ้าระวังและติดตามความเสี่ยง ซึ่งทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผลการประเมินรูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

การพัฒนา รูปแบบการบริหารความเสี่ยงในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องตัดเหล็กด้วยกระแสไฟฟ้า ของสิรินันทา จ่างพิพัฒน์ นวกิจและคณะ (2555) พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างความมีส่วนร่วมของคนในองค์กร การค้นหาความเสี่ยงและระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การสร้างแผนภูมิความเสี่ยง การวิเคราะห์และวางแผนการ บริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและการเฝ้าติดตามและประเมินผลภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยง และประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารความเสี่ยง มีค่าการประเมินประสิทธิภาพการใช้งานของคู่มือบริหารความเสี่ยงจากผู้เชี่ยวชาญที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.09 ซึ่งมีความเหมาะสมมากต่อการนำไปปฏิบัติในองค์กร และค่าการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้งานคู่มือการบริหารความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ยรวม 3.99

การศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ของ พุฒิสรรค์ ศรีรัตนประชากุลและคณะ (2559) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารความเสี่ยง และการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ในเรื่องขององค์ประกอบของความถี่พบว่ามียุทธศาสตร์ 5 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/ กฎระเบียบ และความเสี่ยงด้านบุคลากร สำหรับ

ผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับแรกคือ ด้านกลยุทธ์ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ด้านกลยุทธ์โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางการดำเนินงานชัดเจน มีการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความตระหนักให้บุคลากรปฏิบัติตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการนำกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปปฏิบัติด้านการดำเนินงาน กำหนดแผนการปฏิบัติงานประจำปี กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ ด้านการเงินจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ มีการจัดทำรายละเอียดทางการเงิน มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินตลอดเวลา ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ กำหนดมาตรฐานผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านบุคลากรมีการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังไว้อย่างชัดเจน การบริหารงานบุคคลมีความเหมาะสมตามคุณวุฒิและความรู้ความสามารถส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนมีการบำรุงขวัญและเสริมสร้างกำลังใจบุคลากร

นอกจากนั้น การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา ชวลา ละวาทิน (2559) พบว่า ระดับการทำกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยง ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงและด้านการจัดการความเสี่ยง ซึ่งส่วนใหญ่มีการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์มาก ระดับประโยชน์ที่ได้รับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ประโยชน์ด้านการบริหาร ประโยชน์ด้านความสำเร็จ ประโยชน์ด้านการพัฒนา และประโยชน์ด้านการจัดสรรทรัพยากร โดยรวมมีระดับประโยชน์อยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างระดับกิจกรรมและระดับประโยชน์การบริหารความเสี่ยง ปรากฏว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำ

การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออกของ น้าทิพย์ ม่วงปลอดและคณะ (2561) พบว่า การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำในการประกันคุณภาพการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้มี ครูและบุคลากร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน แหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ องค์ประกอบทรัพยากรและงบประมาณ การมุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร เพื่อสนับสนุนประสิทธิผลการดำเนินงานในสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (มโนชัย สูดจิตร, 2559) พบว่า ในภาพรวมการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของ ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์ในระดับสูงและมีทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ด้านประสิทธิผลการดำเนินงาน ด้านการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย ด้านการบริหารเพื่อเพิ่มมูลค่า และด้านการปรับตัวขององค์กร อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path analysis) ขององค์ประกอบของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม กลับพบว่าตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น คือ ข้อมูลและการสื่อสารเชิงความเสี่ยงเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานเฉพาะด้านการสร้างความพึงพอใจผู้มีส่วนได้เสียเฉพาะกลุ่มพนักงาน และส่วนงานของรัฐเกี่ยวข้อง และด้านการปรับตัวของ ธ.ก.ส. เฉพาะในกิจกรรมการริเริ่มการเปลี่ยนแปลง และการฝังรากการเปลี่ยนแปลงเป็น วัฒนธรรมองค์กรจากผลศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะให้ ธ.ก.ส. มีการพัฒนาระบบข้อมูลเชิงความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพให้ผู้บริหารได้มีบทบาทและเป็นผู้นำในการสื่อสารเชิงความเสี่ยง และให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในระดับธนาคารและระดับส่วนงานมีบทบาทและอิสระในการให้ความคิดเห็นเชิงความเสี่ยงเพิ่มขึ้น

สำหรับการศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมุกดาหาร ของ มงคล กิตติวุฒิไกรและมนัสดา ชัยสวนีย์ยากรณ์ (2558) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารธุรกิจ วิชากิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและด้านการติดตามประเมินผลและการรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมุกดาหารสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนตลอดไป

การศึกษาความมีประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน การบัญชีและงบประมาณ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงของ กองทัพอากาศ ของธีระศักดิ์ ใจห้าว (2560) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยมีปัจจัย 8 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การสนับสนุนจากผู้บริหาร ความเข้าใจในระบบการบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยง กระบวนการบริหารความเสี่ยง การสื่อสาร การวัดผลความเสี่ยง การฝึกอบรม และการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จมากที่สุดคือ การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาองค์ประกอบของ ฐิติโชค พันศิริพัฒน์ (2558) เกี่ยวกับการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในองค์กร พบว่าองค์ประกอบการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมสารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล เมื่อผ่านการสกัดปัจจัยแล้วเหลือเพียง 3 ตัวแปร ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสารสนเทศและการติดตามประเมินผล ปัจจัยด้านกิจกรรมการควบคุม และประเมินความเสี่ยง และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม

ทั้งนี้สามารถสรุปได้ว่าจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 พบว่าองค์ประกอบตามแนวคิด COSO - ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบคือ การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร เป้าหมายผลการดำเนินงาน การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน มีความครอบคลุมกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยลดความเสี่ยงของแต่ละเหตุการณ์ที่จะเกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับของความเสียหายที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ

2.3 กรอบแนวคิดของการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ

องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร

กรอบแนวคิด COSO - ERM 2017

1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร
2. การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์
3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน
4. การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข
5. สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 3.1 ข้อมูลทั่วไป
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

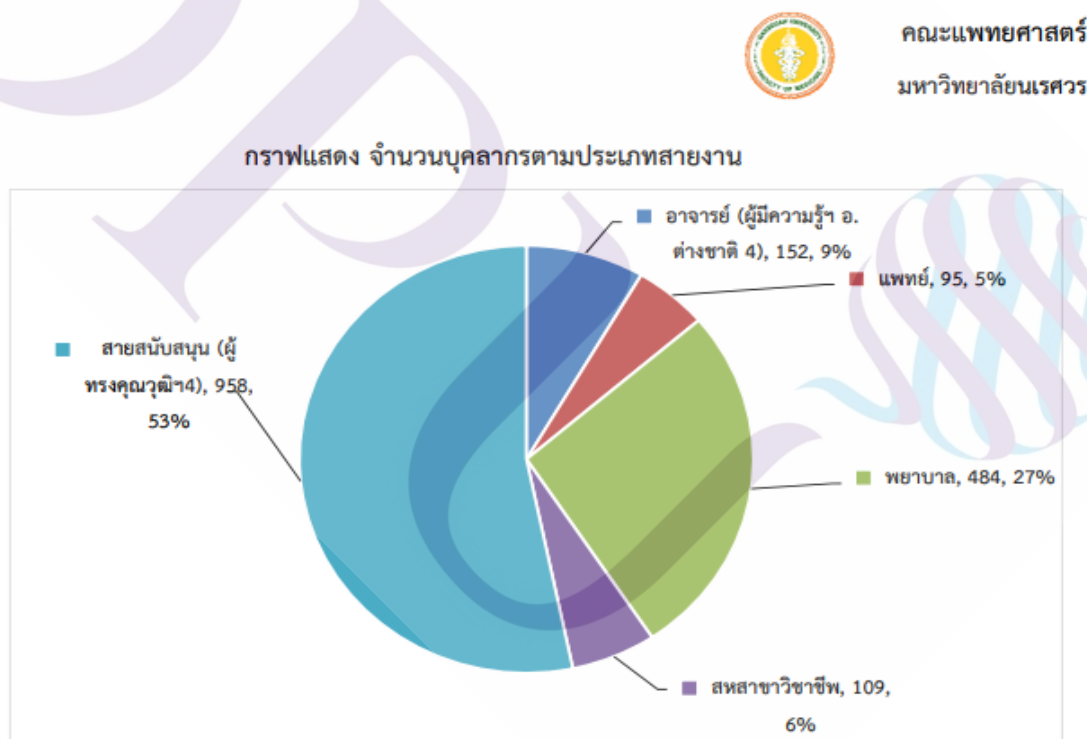
3.1 ข้อมูลทั่วไป

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ก่อตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2537 ตั้งอยู่เลขที่ 99 ม. 9 ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก เพื่อดำเนินการผลิตบัณฑิตแพทย์ร่วมกับโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตามนโยบายรัฐบาลในการแก้ปัญหาการขาดแคลนแพทย์และกระจายแพทย์ลงสู่ส่วนภูมิภาคและหลังจากนั้น คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เปิดรับนิสิตแพทย์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นมา และในปี 2548 มหาวิทยาลัยนเรศวร มีมติให้สถาบันวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของคณะแพทยศาสตร์ พร้อมทั้งใช้ชื่อเป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นโรงพยาบาลหลักในการทำการเรียนการสอนของนิสิตแพทย์ และให้บริการทางการแพทย์ตามมาตรฐานสากล เป็นโรงพยาบาลขนาด 400 เตียง ให้การบริการด้านสุขภาพตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ คือ ดูแลรับผิชอบพื้นที่ 5 ตำบลรอบโรงพยาบาลร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดูแลนิสิตและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยประมาณ 25,000 คน และยังให้บริการทางการแพทย์ระดับตติยภูมิขั้นสูง โดยเป็นศูนย์กลางรับบริการส่งต่อผู้ป่วยจากโรงพยาบาลในเขตภาคเหนือตอนล่าง มีศูนย์ความเป็นเลิศ

ที่ให้บริการ อาทิเช่น ศูนย์โรคหัวใจ ศูนย์โลหิตวิทยา ศูนย์มะเร็ง ศูนย์ปลูกถ่ายอวัยวะ ศูนย์โรคไต ศูนย์ผู้มีบุตรยาก และศูนย์ปากแหว่งเพดานโหว่ เป็นต้น

ปัจจุบันคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรแบ่งหน่วยงานออกเป็น 15 ภาควิชา 1 สถานรักษาแก้ไขภาวะปากแหว่งเพดานโหว่และความผิดปกติของศีรษะและใบหน้า สำนักงานเลขานุการคณะและโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร รวมมีบุคลากรจำนวนทั้งสิ้น 1,798 คน จำแนกตามประเภทสายงาน ดังนี้ ตามภาพที่ 2.3

1. สายวิชาการ ประกอบด้วย อาจารย์ 148 คนและผู้มีความรู้ความสามารถ 4 คน รวม 152 คน
2. สายวิชาชีพ ประกอบด้วย แพทย์ 95 คน และพยาบาล 484 คน รวม 579 คน
3. สายสนับสนุนวิชาการ ประกอบด้วย สหสาขาวิชาชีพ 109 คน
4. สายสนับสนุน (Back office) ประกอบด้วย บุคลากรสายสนับสนุน 953 คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน รวม 958 คน

ภาพที่ 3.1 จำนวนบุคลากรตามประเภทสายงาน

ที่มา: งานทรัพยากรบุคคล คณะแพทยศาสตร์ (เมษายน 2562)

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ปฏิบัติงาน มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป รวม 1,798 คน (ข้อมูลประจำเดือนเมษายน 2562 จากงานทรัพยากรบุคคล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิจัย นักประชาสัมพันธ์ นักวิชาการเงินและบัญชี นักวิชาการพัสดุ นักวิชาการศึกษา นักวิชาการโสตทัศนศึกษา นักวิเทศสัมพันธ์ นิติกร บรรณารักษ์ บุคลากร วิศวกร สถาปนิก เจ้าหน้าที่วิจัย ช่างเทคนิค ผู้ปฏิบัติงานบริหาร ผู้ปฏิบัติงานโสตทัศนศึกษา พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานขับรถพนักงาน พนักงานธุรการ พนักงานพัสดุ พนักงานทั่วไป เป็นต้น เนื่องจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมบุคลากรทุกประเภทสายงานทั้งสายวิชาการ (อาจารย์และผู้มีความรู้ความสามารถ) สายวิชาชีพ (แพทย์และพยาบาล) สายสนับสนุนวิชาการ (สหสาขาวิชาชีพ) และสายสนับสนุน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตามความสะดวก (Convenience Sampling) จากบุคลากรสายสนับสนุน ของคณะแพทยศาสตร์ที่สะดวกในการตอบแบบสอบถาม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างของการคำนวณโดยใช้สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างนั้น ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้สูตรของ Yamane (Yamane Taro, 1973: 1089) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ซึ่งคำนวณ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553: 45) ดังนี้

$$n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด

(สำหรับการศึกษานี้กำหนด $e = 0.05$)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{1,798}{(1+1,798 (0.05)^2)} \\ &= 327.21 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 327 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม (Questionnaires) ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ประกอบด้วย คำถาม 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมีคำตอบให้เลือก (Checklist)

ส่วนที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017

การสร้างแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้มีคำตอบในลักษณะมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดแบบอัตราส่วนการประเมิน (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1978: อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2543: 103 - 136) ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

เกณฑ์การประเมินค่าที่ได้จากการวัดข้อมูลประเภทอันดับ ผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณหาความกว้างของอันดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันดับภาคชั้น} &= (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= (5 - 1) / 5 \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จากการคำนวณ พบว่า ความห่างของแต่ละช่วงเท่ากับ 0.80 จึงนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

การแปลความหมาย	ช่วงคะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	4.21 - 5.00
เห็นด้วยมาก	3.41 - 4.20
เห็นด้วยปานกลาง	2.61 - 3.40
เห็นด้วยน้อย	1.81 - 2.60
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1.00 - 1.80

3.4 การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO - ERM 2017 เพื่อนำมาร่างเป็นคำถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. สร้างแบบสอบถามโดยขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารความเสี่ยง และอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อพิจารณาความถูกต้อง แก้ไขตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา
3. ปรับปรุงแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
4. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach.1954: 202 - 204) ซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.973

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำโครงร่างสารนิพนธ์เสนอแบบยื่นขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัย (Submission form for Ethical Review) ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ผ่านวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี เพื่อขอหนังสือรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย ได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562
2. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิจัย จากวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เพื่อเสนอคณะบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562
3. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัยเพื่อประกอบการศึกษาส่งไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ภายในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พร้อมแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเองและวางกล่องรับคืนที่จุดนัดหมาย โดยกำหนดระยะเวลาในการส่งคืนแบบสอบถาม จากผู้ตอบแบบสอบถามหรือตัวแทนหน่วยงาน
5. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง โดยคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกและนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น

จำนวน 327 ฉบับ มาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเมื่อการวิจัยเสร็จสิ้น เอกสารทั้งหมดจะถูกทำลายโดยเครื่องย่อยเอกสารต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัยเพื่อนำเสนอในรูปแบบตาราง คำอธิบายผลจากค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ประกอบด้วย การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistic) ประกอบด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อสกัดองค์ประกอบและคำนวณค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยวิธีการสกัดวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ทดสอบเชิงยืนยันทฤษฎี (Confirmatory Factor Analysis) และใช้เกณฑ์ในการสกัดองค์ประกอบที่มีค่าไอแกน (Eigen Value) เท่ากับหรือมากกว่า 1 ขึ้นไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 กรณีศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 327 ฉบับ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ผลสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017

4.2 ผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis)

4.3 ผลการวิเคราะห์การวิจัย

4.1 ผลสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติในรูปของร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคลากรสายสนับสนุน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	99	30.30
หญิง	228	69.70
รวม	327	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	36	11.00
ปริญญาตรี	222	67.90
ปริญญาโท	64	19.60
สูงกว่าปริญญาโท	5	1.50
รวม	327	100.00
3. อายุงานในตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 1 ปี	25	7.70
1 - 5 ปี	107	32.70
6 - 10 ปี	75	22.90
10 ปีขึ้นไป	120	36.70
รวม	327	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จำนวนทั้งสิ้น 327 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.70 เพศชาย ร้อยละ 30.30 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.90 รองลงมาปริญญาโท ร้อยละ 19.60 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 11.00 สูงกว่าปริญญาโท คือ ระดับปริญญาเอก ร้อยละ 1.50 และอายุงานในตำแหน่งส่วนใหญ่มีอายุงาน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.70 รองลงมาอายุงานในตำแหน่ง 1-5 ปี ร้อยละ 32.70 อายุงาน 6-10 ปี ร้อยละ 22.90 และอายุงานต่ำกว่า 1 ปี ร้อยละ 7.70 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุนคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหาร ความเสี่ยงในองค์กรด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และกำหนดวัฒนธรรมความเสี่ยงองค์กรที่เป็นรูปธรรม	4.35	0.66	มากที่สุด
2. องค์กรควรกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายใน องค์กรโดยพิจารณาจากเป้าหมายกลยุทธ์ ลักษณะการ ประกอบการและขนาดขององค์กร เป็นต้น	4.32	0.63	มากที่สุด
3. องค์กรควรกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และ ถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากร ทุกคนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน	4.38	0.66	มากที่สุด
4. องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในค่านิยม องค์กรตระหนักถึงความเสี่ยงในการทำงานและ เข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน	4.36	0.66	มากที่สุด
5. องค์กรควรนำหลักธรรมาภิบาลและจริยธรรมที่ดี มาใช้เพื่อนำพาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดย ทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญและมีความรับผิดชอบ ในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน	4.43	0.66	มากที่สุด
รวม	4.37	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุน ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 327 ราย มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบ ในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เกี่ยวกับการ กำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เมื่อพิจารณาตามรายชื่อพบว่า ข้อ 5 องค์กรควรนำหลัก ธรรมาภิบาลและจริยธรรมที่ดีมาใช้ เพื่อนำพาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยทำให้บุคลากร เห็นความสำคัญและมีความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับ

มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 รองลงมา ข้อ 3 องค์กรควรกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนข้อ 4 องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในค่านิยมองค์กรตระหนักถึงความเสี่ยงในการทำงานและเข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ข้อ 1 องค์กรควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและกำหนดวัฒนธรรมความเสี่ยงขององค์กรที่เป็นรูปธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ในข้อ 1 ข้อ 3-5 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันคือ 0.66 และข้อ 2 องค์กรควรกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายในองค์กรโดยพิจารณาจากเป้าหมายกลยุทธ์ ลักษณะการประกอบการและขนาดขององค์กร เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ซึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรควรพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบริบทการดำเนินงานต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กรทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร	4.38	0.63	มากที่สุด
2. องค์กรควรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และจัดการความเสี่ยงควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์	4.32	0.66	มากที่สุด
3. องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	4.37	0.67	มากที่สุด
4. องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ขององค์กรทุกระดับ	4.36	0.63	มากที่สุด
5. องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการบริหารความเสี่ยง	4.41	0.65	มากที่สุด
6. องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง	4.37	0.67	มากที่สุด
รวม	4.37	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 327 ราย มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เกี่ยวกับการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ข้อ 5 องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 รองลงมา ข้อ 1 องค์กรควรพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบริบทการดำเนินงานต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กรทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 ส่วนข้อ 3 องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 6 องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 เท่ากัน ในข้อ 4 องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ขององค์กรทุกระดับ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 และข้อ 2 องค์กรควรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และจัดการความเสี่ยงควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ซึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)

องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายผลการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน	4.25	0.68	มากที่สุด
2. องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายองค์กรในทุกระดับ	4.33	0.66	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายผลการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
3. องค์กรควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเพื่อประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม	4.37	0.64	มากที่สุด
4. องค์กรควรระบุมาตรการตอบสนองความเสี่ยง กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงบริบทต่าง ๆ ขององค์กร	4.34	0.68	มากที่สุด
5. องค์กรควรจัดทำภาพความเสี่ยงรวมและประเมินสถานะความเสี่ยงจัดทำเป็นรูปแบบรายงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ	4.34	0.67	มากที่สุด
รวม	4.33	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 327 ราย มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เกี่ยวกับเป้าหมายผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ข้อ 3 องค์กรควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเพื่อประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 รองลงมา ข้อ 4 องค์กรควรระบุมาตรการตอบสนองความเสี่ยง กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงบริบทต่าง ๆ ขององค์กร และข้อ 5 องค์กรควรจัดทำภาพความเสี่ยงรวมและประเมินสถานะความเสี่ยงจัดทำเป็นรูปแบบรายงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และ 0.67 ส่วนข้อ 2 องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายองค์กรในทุกระดับ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.66 และข้อ 1 องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการ

ดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ซึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กรด้านการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)

องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรควรระงับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่มีสาระสำคัญส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และเป้าหมาย	4.29	0.70	มากที่สุด
2. องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่ เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	4.28	0.68	มากที่สุด
3. องค์กรควรติดตามการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้ว ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข	4.35	0.69	มากที่สุด
4. องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กร โดยนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง	4.34	0.73	มากที่สุด
5. องค์กรควรปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป	4.29	0.71	มากที่สุด
6. องค์กรควรนำผลการทบทวนความเสี่ยงขององค์กรมาเปรียบเทียบกับการบริหารความเสี่ยงกับองค์กรอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน	4.30	0.70	มากที่สุด
รวม	4.30	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 327 ราย มีความเห็นต่อ

องค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เกี่ยวกับการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 เมื่อพิจารณาตามรายชื่อพบว่า ข้อ 3 องค์กรควรติดตามการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้ว ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 รองลงมา ข้อ 4 องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กร โดยนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ส่วนข้อ 6 องค์กรควรนำผลการทบทวนความเสี่ยงขององค์กรมาเปรียบเทียบกับการบริหารความเสี่ยงกับองค์กรอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ซึ่งในข้อ 1 องค์กรควรระบุการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่มีสาระสำคัญส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และเป้าหมาย และข้อ 5 องค์กรควรปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เท่ากัน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และ 0.71 และข้อ 2 องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่ เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ซึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กรด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)

องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรควรมีระบบสารสนเทศขององค์กรที่ทันสมัย สามารถบันทึกข้อมูลขององค์กรได้ครบถ้วน ถูกต้อง	4.51	0.64	มากที่สุด
2. องค์กรควรนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาข้อมูลเชิงลึกรวมทั้งมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อนำมาประกอบการบริหารความเสี่ยง	4.44	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
3. องค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ	4.54	0.65	มากที่สุด
4. องค์กรควรรายงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อให้สามารถรายงานได้อย่างทันทั่วถึง	4.52	0.65	มากที่สุด
5. องค์กรควรรายงานผลการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร และสรุปผลการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกระดับรวมถึงองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องทราบ	4.50	0.66	มากที่สุด
รวม	4.50	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 327 ราย มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เกี่ยวกับสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ข้อ 3 องค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 รองลงมา ข้อ 4 องค์กรควรรายงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อให้สามารถรายงานได้อย่างทันทั่วถึง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 ส่วนข้อ 1 องค์กรควรมีระบบสารสนเทศขององค์กรที่ทันสมัย สามารถบันทึกข้อมูลขององค์กรได้ครบถ้วน ถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 ข้อ 5 องค์กรควรรายงานผลการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร และสรุปผลการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกระดับรวมถึงองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องทราบ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และข้อ 2 องค์กรควรนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาข้อมูลเชิงลึก รวมทั้งมีการ เก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อนำมา

ประกอบการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ซึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กรจำแนกในแต่ละด้าน

องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยง ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความคิดเห็น
องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร	4.37	0.55	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์	4.37	0.56	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายผลการดำเนินงาน	4.33	0.57	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข	4.30	0.61	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน	4.50	0.58	มากที่สุด
รวม	4.37	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 327 ราย มีความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 รองลงมา องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร และองค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และ 0.56 ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61

4.2 ผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis)

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร มาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยวิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการทดสอบเชิงยืนยัน ทฤษฎี (confirmatory factor analysis) เพื่อทำการลดจำนวนตัวแปรลง เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้พบว่าจำนวนตัวแปรมีมากและก่อนนำตัวแปรไปใช้ จึงได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลเบื้องต้น (Frequencies) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1954: 202 - 204) ก่อนนำไปวิเคราะห์

ตารางที่ 4.8 ค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กรทั้งหมด ในแบบสอบถาม

Reliability Statistics	Cronbach's Alpha	N of Items
	.973	27

จากการวัดค่าความเชื่อมั่นในตารางที่ 4.8 มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ของ องค์ประกอบทั้งหมดในแบบสอบถาม เท่ากับ .973 จึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่น ที่เหมาะสมหรือยอมรับได้สามารถนำไปใช้ได้ต่อไป เนื่องจากมีค่าเกิน .80 ขึ้นไป (ชานินทร์ ศิลป์ จารุ, 2553)

ตารางที่ 4.9 การวัดความเหมาะสมขององค์ประกอบระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ด้วย KMO and Bartlett's Test

KMO and Bartlett's Test	
Kaiser - Meyer - Olkin Measure of Sampling Adequacy.	.962
Bartlett's Test of Sphericity Approx. Chi - Square	8161.187
df	351
Sig.	.000

จากตารางที่ 4.9 พบว่าการใช้วิธี Kaiser - Meyer - Olkin (KMO) วัดความเหมาะสมของข้อมูลเพื่อใช้เทคนิค Factor Analysis ในที่นี้ได้เท่ากับ .962 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 (กล้า วานิชบัญชา, 2544) เป็นค่าที่เข้าใกล้ค่า 1 จึงสรุปได้ว่าข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis และค่า Bartlett's Test of Sphericity เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร จะมีการประมาณการแบบ Chi-Square เท่ากับ 8161.187 โดยได้ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.5 นั้นหมายความว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน จึงสมควรใช้ Factor Analysis ต่อไป

ตารางที่ 4.10 ค่า Total Variance Explained จากการทำ Factor Analysis

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared			Rotation Sums of Squared		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Loadings			Loadings		
				Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	16.015	59.316	59.316	16.015	59.316	59.316	7.547	27.952	27.952
2	1.470	5.446	64.762	1.470	5.446	64.762	6.439	23.849	51.802
3	1.245	4.612	69.374	1.245	4.612	69.374	4.744	17.572	69.374
4	.939	3.478	72.852						
5	.761	2.820	75.672						
6	.577	2.137	77.809						
7	.536	1.985	79.794						
8	.487	1.803	81.597						
9	.470	1.740	83.336						
10	.401	1.486	84.823						
11	.386	1.430	86.253						
12	.359	1.331	87.584						
13	.342	1.266	88.850						
14	.325	1.203	90.053						
15	.301	1.113	91.166						
16	.284	1.051	92.216						
17	.258	.956	93.172						
18	.249	.921	94.093						
19	.241	.892	94.985						
20	.235	.869	95.854						
21	.212	.785	96.639						

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared			Rotation Sums of Squared		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Loadings			Loadings		
				Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
22	.206	.761	97.401						
23	.183	.679	98.079						
24	.158	.584	98.663						
25	.133	.492	99.155						
26	.115	.427	99.582						
27	.113	.418	100.000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

จากตารางที่ 4.10 Total Variance Explained แสดงสถิติสำหรับแต่ละองค์ประกอบทั้งก่อนและหลังการสกัดองค์ประกอบ โดยวิธี Principal Component Analysis (PCA) ในการสกัดองค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 มีความแปรปรวนเดิมหรือมีตัวแปร 27 ตัว จะพบว่าคุณค่าความแปรปรวน (Communalities) เริ่มต้น 1 เสมอจึงมีความแปรปรวนทั้งหมดเท่ากับ 27 เฉพาะองค์ประกอบที่ 1 จึงมีความแปรปรวนเท่ากับ $((16.015/27)*100)$ 59.316% และมีค่าแปรปรวนสะสม (Cumulative) เท่ากับ 59.316

2. องค์ประกอบที่ 2 มีความแปรปรวนเดิมหรือมีตัวแปร 27 ตัว จะพบว่าคุณค่าความแปรปรวน (Communalities) เริ่มต้น 1 เสมอจึงมีความแปรปรวนทั้งหมดเท่ากับ 27 เฉพาะองค์ประกอบที่ 2 จึงมีความแปรปรวนเท่ากับ $((1.470/27)*100)$ 5.446 % และมีค่าแปรปรวนสะสม (Cumulative) เท่ากับ 64.762

3. องค์ประกอบที่ 3 มีความแปรปรวนเดิมหรือมีตัวแปร 27 ตัว จะพบว่าคุณค่าความแปรปรวน (Communalities) เริ่มต้น 1 เสมอจึงมีความแปรปรวนทั้งหมดเท่ากับ 27 เฉพาะองค์ประกอบที่ 3 จึงมีความแปรปรวนเท่ากับ $((1.245/27)*100)$ 4.612 % และมีค่าแปรปรวนสะสม (Cumulative) เท่ากับ 69.374

ตารางที่ 4.11 ค่า Rotate Component Matrix (a) จากการทำ Factor Analysis

ตัวแปร	Component		
	1	2	3
องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบ ทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	.728		
องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการบริหารความเสี่ยง	.724		
องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง	.703		
องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในค่านิยมองค์กร ตระหนักถึงความ เสี่ยงในการทำงานและเข้าใจการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน	.696		
องค์กรควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและกำหนดวัฒนธรรม ความเสี่ยงองค์กรที่เป็นรูปธรรม	.694		
องค์กรควรกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายในองค์กร โดยพิจารณาจาก เป้าหมายกลยุทธ์ ลักษณะการประกอบการและขนาดขององค์กร เป็นต้น	.687		
องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ของ องค์กรทุกระดับ	.678		
องค์กรควรพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบริบทการดำเนินงาน ต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กรทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก องค์กร	.665		
องค์กรควรนำหลักธรรมาภิบาล และจริยธรรมที่ดีมาใช้ เพื่อนำพาให้ องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญและ มีความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน	.660		
องค์กรควรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และจัดการความเสี่ยง ควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์	.655		
องค์กรควรกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และถ่ายทอดยุทธศาสตร์ สู่แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน	6.39		
องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายองค์กรในทุกระดับ	.555	.546	

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ตัวแปร	Component		
	1	2	3
องค์กรควรปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป		.753	
องค์กรควรนำผลการทบทวนความเสี่ยงขององค์กรมาเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงกับองค์กรอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน		.749	
องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้		.733	
องค์กรควรติดตามการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้วประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข		.699	
องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยการนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารความเสี่ยง		.696	
องค์กรควรระงับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่มีสาระสำคัญส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และเป้าหมาย		.687	
องค์กรควรจัดทำภาพความเสี่ยงรวมและประเมินสถานะความเสี่ยงจัดทำเป็นรูปแบบรายงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ		.655	
องค์กรควรระบุมาตรการตอบสนองความเสี่ยง กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยคำนึงบริบทต่าง ๆ ขององค์กร		.631	
องค์กรควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเพื่อประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม		.587	
องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน	.508	.552	

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ตัวแปร	Component		
	1	2	3
องค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ			.793
องค์กรควรมีระบบสารสนเทศขององค์กรที่ทันสมัย สามารถบันทึกข้อมูลขององค์กรได้ครบถ้วน ถูกต้อง			.790
องค์กรควรรายงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ในระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อให้สามารถรายงานได้อย่างทันทั่วถึง			.755
องค์กรควรนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาข้อมูลเชิงลึกรวมทั้งมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อนำมาประกอบการบริหารความเสี่ยง			.734
องค์กรควรรายงานผลการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร และสรุปผลการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกระดับรวมถึงองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องทราบ			.716

จากตารางที่ 4.11 Rotated Component Matrix (a) จะเห็นได้ว่าการวัดค่าวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เมื่อมีการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal) ด้วยวิธีเวริแมกซ์ (Varimax) คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) จะได้องค์ประกอบใหม่ 3 องค์ประกอบ โดยตารางที่ 4.11 ค่า Rotate Component Matrix (a) ได้แสดงเมตริกซ์องค์ประกอบของแต่ละด้านไว้แล้ว องค์ประกอบที่เกิดขึ้นใหม่แต่ละตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเดิมได้มากพอสมควร ซึ่งจากตาราง 4.10 Total Variance Explained สรุปได้ว่า องค์ประกอบทั้ง 3 ตัว อธิบายความแปรปรวนทั้งหมดของตัวแปรได้ 69.374 % ซึ่งแยกได้เป็นองค์ประกอบที่ 1 สามารถอธิบายได้ 59.316% องค์ประกอบที่ 2 อธิบายได้ 5.446 % และองค์ประกอบที่ 3 อธิบายได้ 4.612 % และสามารถจัดกลุ่มองค์ประกอบใหม่ที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร
 องค์ประกอบที่ 2 ด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข
 องค์ประกอบที่ 3 ด้านข้อมูลสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

องค์ประกอบที่สกัดได้จากตารางที่ 4.11 Rotated Component Matrix (a) ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบได้เป็น 3 องค์ประกอบนั้น ผู้วิจัยนำตัวแปรที่ได้มาเข้ากลุ่มกับองค์ประกอบที่ 1 องค์ประกอบที่ 2 และองค์ประกอบที่ 3 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 ค่า Factor Loading ขององค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรม องค์กรมี 12 ตัวแปร

ลำดับที่	ตัวแปร	Factor Loading
1	องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบ ทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	.728
2	องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการบริหารความเสี่ยง	.724
3	องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง	.703
4	องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในค่านิยมองค์กร ตระหนักถึงความเสี่ยงในการทำงานและเข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน	.696
5	องค์กรควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและกำหนดวัฒนธรรม ความเสี่ยงองค์กรที่เป็นรูปธรรม	.694
6	องค์กรควรกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายในองค์กร โดยพิจารณาจากเป้าหมายกลยุทธ์ ลักษณะการประกอบการและขนาดขององค์กร เป็นต้น	.687
7	องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ขององค์กรทุกระดับ	.678
8	องค์กรควรพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบริบทการดำเนินงาน ต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กรทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร	.665
9	องค์กรควรนำหลักธรรมาภิบาล และจริยธรรมที่ดีมาใช้ เพื่อนำพาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญและมีความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน	.660
10	องค์กรควรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และจัดการความเสี่ยงควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์	.655

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ลำดับที่	ตัวแปร	Factor Loading
11	องค์กรควรกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทุกคน ปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน	.639
12	องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กรในทุกระดับ	.555

จากตารางที่ 4.12 จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการวิเคราะห์ด้วย Factor Analysis แล้วองค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กรจะประกอบด้วย 12 ตัวแปร ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบ ทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ตารางที่ 4.13 การวัดความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม โดยใช้ Factor Analysis

Alpha	Items
.949	12

จากตารางที่ 4.13 ผู้วิจัยได้ทำการวัดค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ขององค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร อีกครั้งพบว่า มีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) อยู่ในระดับยอมรับได้ คือมีค่าเท่ากับ .949 ซึ่งเกินกว่า .80 ขึ้นไป (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

ตารางที่ 4.14 ค่า Factor Loading ขององค์ประกอบด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข มี 10 ตัวแปร

ลำดับที่	ตัวแปร	Factor Loading
1	องค์กรควรปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป	.753
2	องค์กรควรนำผลการทบทวนความเสี่ยงขององค์กรมาเปรียบเทียบกับการบริหารความเสี่ยงกับองค์กรอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน	.749
3	องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	.733
4	องค์กรควรติดตามการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้ว ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข	.699
5	องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยการนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารความเสี่ยง	.696
6	องค์กรควรระบุการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่มีสาระสำคัญส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และเป้าหมาย	.687
7	องค์กรควรจัดทำภาพความเสี่ยงรวมและประเมินสถานะความเสี่ยง จัดทำเป็นรูปแบบรายงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ	.655
8	องค์กรควรกำหนดมาตรการตอบสนองความเสี่ยง กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยคำนึงบริบทต่าง ๆ ขององค์กร	.631
9	องค์กรความจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเพื่อประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม	.587
10	องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน	.552

จากตารางที่ 4.14 จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการวิเคราะห์ด้วย Factor Analysis แล้วองค์ประกอบด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขจะประกอบด้วย 10 ตัวแปร ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ องค์กรควรปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 4.15 การวัดความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม โดยใช้ Factor Analysis

Alpha	Items
.950	10

จากตารางที่ 4.15 ผู้วิจัยได้ทำการวัดค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ขององค์ประกอบด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข อีกครั้งพบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) อยู่ในระดับยอมรับได้ คือมีค่าเท่ากับ .950 ซึ่งเกินกว่า .80 ขึ้นไป (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

ตารางที่ 4.16 ค่า Factor Loading ขององค์ประกอบด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงานมี 5 ตัวแปร

ลำดับที่	ตัวแปร	Factor Loading
1	องค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ	.793
2	องค์กรควรมีระบบสารสนเทศขององค์กรที่ทันสมัย สามารถบันทึกข้อมูลขององค์กรได้ครบถ้วน ถูกต้อง	.790
3	องค์กรควรรายงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อให้สามารถรายงานได้อย่างทันทั่วทั้งที่	.755
4	องค์กรควรนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาข้อมูลเชิงลึกรวมทั้งมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อนำมาประกอบการบริหารความเสี่ยง	.734
5	องค์กรควรรายงานผลการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร และสรุปผลการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกระดับ รวมถึงองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องทราบ	.716

จากตารางที่ 4.16 จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการวิเคราะห์ด้วย Factor Analysis แล้วองค์ประกอบด้านสารสนเทศการสื่อสารและการรายงานจะประกอบด้วย 5 ตัวแปร ซึ่งตัวแปรที่มีค่า Factor Loading สูงที่สุดคือ องค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ

ตารางที่ 4.17 การวัดความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ของแบบสอบถาม โดยใช้ Factor Analysis

Alpha	Items
.928	5

จากตารางที่ 4.15 ผู้วิจัยได้ทำการวัดค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) ขององค์ประกอบด้านข้อมูลสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน อีกครั้งพบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) อยู่ในระดับยอมรับได้ คือมีค่าเท่ากับ .928 ซึ่งเกินกว่า .80 ขึ้นไป (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

4.3 ผลการวิเคราะห์การวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาขององค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการวิจัยขององค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร องค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ องค์ประกอบด้านผลการดำเนินงาน องค์ประกอบด้านการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 327 ราย สามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งสิ้น 327 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวินิจฉัยวัดค่าการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เมื่อมีการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) จะได้ออกประกอบออกมาใหม่ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร องค์ประกอบที่ 2 ด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบที่ 3 ข้อมูลสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

การศึกษางานวิจัยสรุปประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

4.3.1 องค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้เท่ากับ .949 ซึ่งเกินกว่า .80 ขึ้นไป (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

4.3.2 องค์ประกอบด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้เท่ากับ .950 ซึ่งเกินกว่า .80 ขึ้นไป (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

4.3.3 องค์ประกอบด้านข้อมูลสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เท่ากับ .928 ซึ่งเกินกว่า .80 ขึ้นไป (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

บทที่ 5

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลและนำเสนอได้ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการศึกษา
- 5.2 อภิปรายผลการศึกษา
- 5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต
- 5.4 ข้อจำกัดของการวิจัย

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 และทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบการบริหารความเสี่ยงในองค์กร ซึ่งจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงในองค์กร 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร องค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ องค์ประกอบด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน องค์ประกอบด้านการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน

การวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 327 ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาทำการวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ในรูปแบบของร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistic) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์

องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อสกัดองค์ประกอบและคำนวณค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิจัยด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ผลการวิจัยด้วยสถิติเชิงพรรณนาในส่วนของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.70 โดยการศึกษาส่วนใหญ่จบในระดับปริญญาตรีซึ่งเกินครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 67.90 รองลงมาคือปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 19.60 และส่วนใหญ่มีอายุงานในตำแหน่ง 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.70

ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 ในแต่ละด้าน ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคิดเห็นว่าองค์กรควรนำหลักธรรมาภิบาลและจริยธรรมที่ดีมาใช้ เพื่อนำพาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญและมีความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.43 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.60 รองลงมาองค์กรควรกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.60 และองค์กรควรกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายในองค์กร โดยพิจารณาจากเป้าหมาย กลยุทธ์ ลักษณะการประกอบการและขนาดขององค์กร เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.32 คิดเป็นร้อยละ 86.40

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคิดเห็นว่าองค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.20 รองลงมาองค์กรควรพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบริบทการดำเนินงานต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กรทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.60 และองค์กรควรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และจัดการความเสี่ยงควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.32 คิดเป็นร้อยละ 86.40

องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายผลการดำเนินงาน พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคิดเห็นว่าองค์กรควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเพื่อประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.40 รองลงมาองค์กรควรระบุนโยบายการตอบสนองความเสี่ยง กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงบริบทต่าง ๆ ขององค์กร อีกทั้งคิดเห็นว่าองค์กรควรจัดทำภาพความเสี่ยงรวมและประเมินสถานะความเสี่ยงจัดทำเป็นรูปแบบรายงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.80 เท่ากัน และองค์กรควรระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.25 คิดเป็นร้อยละ 85

องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคิดเห็นว่าองค์กรควรติดตามการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้ว ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.35 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87 รองลงมาองค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงองค์กร โดยนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.80 และองค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.28 คิดเป็นร้อยละ 85.60

องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความคิดเห็นว่าองค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.80 รองลงมาองค์กรควรรายงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อให้สามารถรายงานได้อย่างทันทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.40 และองค์กรควรนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึกรวมทั้งมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญเพื่อนำมาประกอบการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 4.44 คิดเป็นร้อยละ 88.80

สรุปผลความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 จำแนกในแต่ละด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 รองลงมาองค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร และองค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และ 0.56 ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61

5.1.2 สรุปผลการวิจัยด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistic) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านการกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)
3. ด้านเป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)
4. ด้านการทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)
5. ด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)

Reporting)

ผลการวิจัยด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อสกัดองค์ประกอบและคำนวณค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ทดสอบเชิงยืนยัน ทฤษฎี (Confirmatory Factor Analysis) เกี่ยวกับการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 สามารถสรุปองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดจากทั้งหมด 5 องค์ประกอบ เหลือเพียง 3 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดดังนี้

1. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร (Strategy Setting, Objectives and Culture)
2. ด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Performance Review and Revision)
3. ด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)

นอกจากนั้น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในครั้งนี้ ยังทำให้พบการจัดกลุ่มของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร (Strategy Setting, Objectives and Culture) ประกอบด้วยตัวแปร คือ องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น, องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และ

เป้าหมายของแผนการบริหารความเสี่ยง, องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง, องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในค่านิยมองค์กร ตระหนักถึงความเสี่ยงในการทำงานและเข้าใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน, องค์กรควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และกำหนดวัฒนธรรมความเสี่ยงขององค์กรที่เป็นรูปธรรม, องค์กรควรกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายในองค์กร โดยพิจารณาจากเป้าหมายกลยุทธ์ ลักษณะการประกอบการและขนาดขององค์กร เป็นต้น, องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องและสนับสนุนวัตถุประสงค์ขององค์กรทุกระดับ, องค์กรควรพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบริบทการดำเนินงานต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กรทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร, องค์กรควรนำหลักธรรมาภิบาลและจริยธรรมที่ดีมาใช้ เพื่อนำพาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญและมีความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน, องค์กรควรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และจัดการความเสี่ยงควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์, องค์กรควรกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน และ องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กรในทุกระดับ

องค์ประกอบด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Performance Review and Revision) ประกอบด้วยตัวแปร คือ องค์กรควรปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป, องค์กรควรนำผลการทบทวนความเสี่ยงขององค์กรมาเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงกับองค์กรอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน, องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่ เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้, องค์กรควรติดตามการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้วประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข, องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยการนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง, องค์กรควรระบุการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่มีสาระสำคัญส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และเป้าหมาย, องค์กรควรจัดทำภาพความเสี่ยงรวมและประเมินสถานะความเสี่ยงจัดทำเป็นรูปแบบรายงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ, องค์กรควรกำหนดมาตรการตอบสนองความเสี่ยง กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยคำนึงบริบทต่าง ๆ ขององค์กร, องค์กรควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงเพื่อประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม และองค์กรควรระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

องค์ประกอบด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting) ประกอบด้วยตัวแปร คือองค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนด

ระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ, องค์กรควรมีระบบสารสนเทศขององค์กรที่ทันสมัย สามารถบันทึกข้อมูลขององค์กรได้ครบถ้วน ถูกต้อง, องค์กรควรรายงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อให้สามารถรายงานได้อย่างทันทั่วทั้ง, องค์กรควรนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาข้อมูลเชิงลึกรวมทั้งมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อนำมาประกอบการบริหารความเสี่ยง และองค์กรควรรายงานผลการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร และสรุปผลการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกระดับรวมถึงองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องทราบ

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยวิธีสกัดองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ทดสอบเชิงยืนยัน ทฤษฎี (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อสกัดองค์ประกอบและคำนวณค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ใช้เกณฑ์ในการสกัดองค์ประกอบที่มีค่าไอแกน (Eigen Value) เท่ากับหรือมากกว่า 1 ขึ้นไป การวัดค่าการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ใช้วิธีหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal) ด้วยวิธี Varimax ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) จะได้องค์ประกอบใหม่จาก 5 องค์ประกอบออกมาเหลือ 3 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร องค์ประกอบที่ 2 ด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข และองค์ประกอบที่ 3 ด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ วัตถุประสงค์และวัฒนธรรมองค์กร จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตัวแปรที่สำคัญคือ องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ สาทตพันธ์ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินกลยุทธ์โดยใช้การบริหารความเสี่ยง Enterprise Risk Management (ERM) กรณีศึกษาของ บริษัท ABC จำกัด กล่าวว่า การประเมินทางเลือกกลยุทธ์ ทำให้ระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ลดลงและสามารถระบุกลยุทธ์ที่ดีที่สุด ในครั้งนี้กลยุทธ์ที่สามารถลดความเสี่ยงและความรุนแรงของเหตุการณ์ได้ค่าความเสี่ยงของกลยุทธ์ภายหลังการตอบสนองความเสี่ยงของกิจกรรมควบคุมที่สำคัญ ได้แก่ กลยุทธ์เกี่ยวกับการผลิตที่ได้รับการรับรองคุณภาพ ISO 9100 เพื่อรองรับตลาดระดับบน ค่าความเสี่ยงของกลยุทธ์อยู่ที่ 18 % เมื่อเทียบกับกลยุทธ์ทั้งหมดขององค์กร (ยุทธศาสตร์ที่ 3 เรื่องการกำหนด

มาตรฐานการจัดการระบบบริหารคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและดำเนินการตามแผนงานอย่างเป็นระบบ) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรีย์ วิพัฒนเศรษฐ (2557) พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยประกอบด้วยปัจจัยด้านนโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือปัจจัยด้านสถานะผู้นำ และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ตามลำดับ ซึ่งการรับรู้วัฒนธรรมของพนักงานจากการศึกษาแนวทางการสร้างวัฒนธรรมองค์กร กรณีศึกษา บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ของนฤมล โพชะเรือง (2554) พบว่าปัญหาการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรของพนักงาน ด้านลูกค้ำสำคัญที่สุด คือพนักงานยังไม่เห็นความสำคัญของลูกค้ำและไม่มีความรู้ในสินค้าทำให้ไม่มีความมั่นใจในการขายหรือให้บริการและมีแนวทางในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยจัดอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาพนักงาน นำระบบตรวจสอบมาตรฐาน ตำรวจความต้องการของลูกค้ำ เพื่อให้พนักงานพัฒนากระบวนการทำงานในทุกขั้นตอนแทรกอยู่กับการประจำ

การพัฒนา รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งประภาพรรณ รักเลี้ยง และคณะ (2556) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบและศึกษาสภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง โครงสร้างคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ขอบข่ายงานการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผลการประเมินรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพบว่า มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิฑูรย์ สมโด (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารกรุงไทยในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ธนาคารกรุงไทยในจังหวัดเชียงใหม่ มีการกำหนดนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนเป็นปลายลักษณะอักษร มีผลทำให้ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการมีโอกาสดังขึ้นน้อย ซึ่งการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 และงานวิจัยของ พุทธิสรณ์ ศรีรัตนประชากุลและคณะ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารความเสี่ยง และการพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ผลการวิจัยประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ และความเสี่ยงด้านบุคลากร ด้านที่มีความสำคัญของความต้องการจำเป็นลำดับแรกคือด้านกลยุทธ์ ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 ด้านกลยุทธ์โรงเรียนต้องกำหนดแนวทางการดำเนินงานชัดเจน มีการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความตระหนักให้บุคลากรปฏิบัติตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีการติดตามและประเมินผลการนำกลยุทธ์ ของสถานศึกษาไปปฏิบัติด้านการดำเนินงาน กำหนดแผนการปฏิบัติงานประจำปี กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ ด้านการเงินจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณมีการจัดทำรายละเอียดทางการเงิน มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินตลอดเวลา ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ กำหนดมาตรฐานผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านบุคลากร มีการวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังไว้อย่างชัดเจน การบริหารงานบุคคลมีความเหมาะสมตามคุณวุฒิและความรู้ความสามารถส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาตนมีการบำรุงขวัญและเสริมสร้างกำลังใจบุคลากร และนอกจากนั้นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา ชวลา ละวาทิน (2559) พบว่าระดับกิจกรรมของการบริหารความเสี่ยง มี 4 ด้านได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยง ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง และด้านการจัดการความเสี่ยง ซึ่งส่วนใหญ่มีการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์มาก

องค์ประกอบที่ 2 ด้านผลการดำเนินงาน ทบทวนและปรับปรุงแก้ไข จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตัวแปรที่สำคัญคือ องค์การควรปรับ โครงสร้างองค์การ เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษวลี สังขทิพย์ (2556) ศึกษาเกี่ยวกับการปรับ โครงสร้างองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีขององค์กรอิสระ พบว่า การปรับโครงสร้างองค์การมีผลในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ในด้านการส่งรายงานทันเวลา ด้านขั้นตอนการทำงาน และด้านการควบคุม ทำให้การจัดทำและนำเสนอส่งบทดลอง รายงานฐานการเงินทันเวลาตามที่ระเบียบกำหนด มีความคล่องตัวและมีความรวดเร็วมากขึ้น และการควบคุมการเบิกจ่ายเงิน มีการควบคุมในการเก็บรักษาเงินที่รัดกุมมากขึ้น ส่งผลให้การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้นหลังจากปรับ โครงสร้างองค์การ

การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องตัดเหล็กด้วยกระแสไฟฟ้า ของสิรินันทา ช่างพิพัฒน์นวกิจและคณะ (2555) พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยง มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างความมีส่วนร่วมของคนในองค์กร, การค้นหาความเสี่ยงและระบุความเสี่ยง, การประเมินความเสี่ยง, การสร้างแผนภูมิความเสี่ยง, การวิเคราะห์และวางแผนการ บริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและการเฝ้าติดตามและประเมินผลภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยง และ

ประสิทธิภาพของคู่มือการบริหารความเสี่ยง มีค่าการประเมินประสิทธิภาพการใช้งานของคู่มือการบริหารความเสี่ยงจากผู้เชี่ยวชาญที่ค่าเฉลี่ยรวม 4.09 ซึ่งมีความเหมาะสมมากต่อการนำไปปฏิบัติในองค์กร และค่าการประเมินความพึงพอใจต่อการใช้งานคู่มือการบริหารความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ยรวม 3.99 ซึ่งงานวิจัยของประวดี ขงบุตรและคณะ (2557) สรุปผลการประเมินรูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ นโยบายการบริหารความเสี่ยง โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง การระบุ ประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง การสื่อสารความเสี่ยง และการเฝ้าระวังติดตามความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล กิตติวุฒิไกรและมนัสดา ชัยสวณีย์ยากรณ์ (2558) ศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยงและด้านการติดตามประเมินผลและการรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมุกดาหารสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนตลอดไป

องค์ประกอบที่ 3 ด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตัวแปรที่สำคัญคือ องค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยญามล เลิศสงคราม (2552) ศึกษาการตรวจสอบสภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในปัจจุบันพบว่าการบุกรุกเข้าสู่ระบบเครือข่ายทั้งจากภายในและภายนอก ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการปิดช่องโหว่ของระบบปฏิบัติการและระบบซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามจากผลการค้นคว้าอิสระนี้ มหาวิทยาลัย ฯ จะสามารถปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติงานที่ดีในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยได้นั้นควรมีการประเมินระดับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดความเสี่ยงภัยคุกคาม และควรกำหนดนโยบายความมั่นคงปลอดภัย อันประกอบด้วยคู่มือสำหรับผู้ดูแลระบบและผู้ใช้งานระบบ โดยคู่มือประกอบด้วย กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติงานจะช่วยลดความเสี่ยงที่เป็นภัยคุกคามที่เกิดกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ และมโนชัย สูดิจิตร (2559) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร เพื่อสนับสนุนประสิทธิผลการดำเนินงานในสถาบันการเงินเฉพาะกิจ: วิทยาลัยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) พบว่า

ในภาพรวมการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของ ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์ในระดับสูงและมีทิศทางเดียวกันกับประสิทธิผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ด้านประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย ด้านการบริหารเพื่อเพิ่มมูลค่า และด้านการปรับตัวขององค์กร อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path analysis) ขององค์ประกอบของตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม กลับพบว่าตัวแปรเริ่มต้นของตัวแปรต้น คือ ข้อมูลและการสื่อสารเชิงความเสี่ยงเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานเฉพาะด้านการสร้างความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้เสียเฉพาะกลุ่มพนักงาน และส่วนงานของรัฐเกี่ยวข้อง และด้านการปรับตัวของ ธ.ก.ส. เฉพาะในกิจกรรมการริเริ่มการเปลี่ยนแปลง และการฝังรากการเปลี่ยนแปลงเป็นวัฒนธรรมองค์กรจากผลศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะให้ ธ.ก.ส. มีการพัฒนาระบบข้อมูลเชิงความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ ให้ผู้บริหารได้มีบทบาทและเป็นผู้นำในการสื่อสารเชิงความเสี่ยง และให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในระดับธนาคารและระดับส่วนงานมีบทบาทและอิสระในการให้ความคิดเห็นเชิงความเสี่ยงเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี การบริหารความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีโครงสร้างที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงมีความเป็นอิสระ และมีการถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล จะช่วยให้การประเมิน ควบคุม และการติดตามความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงาน เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานมีการบริหารความเสี่ยง ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงในองค์กรภายใต้กรอบเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องการความมุ่งมั่นและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงขององค์กร โดยผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้กำหนดนโยบายให้ปฏิบัติ รวมถึงกำหนดให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงในการตัดสินใจและบริหารงาน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร (จุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล, 2561)

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

จากผลการศึกษาขององค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 พบว่าบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรมีระดับความคิดเห็น โดยรู้สึกเห็นด้วยทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกองค์ประกอบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคลากรมีความเข้าใจในหลักการบริหารความเสี่ยงองค์กรและสามารถร่วมกันพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กรต่อไปได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาประสิทธิผลในการ

ดำเนินการบริหารความเสี่ยงของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ว่าอยู่ในระดับใด และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในองค์กร

5.4 ข้อจำกัดของการวิจัย

5.4.1 การวิจัยนี้ได้ดำเนินการศึกษาเฉพาะองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO - ERM 2017 เท่านั้น

5.4.2 การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลกเท่านั้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). *หลักสถิติ* (พิมพ์ครั้งที่ 6 ปรับปรุงเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษวลี สังขทิพย์. (2556). *การปรับโครงสร้างองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีขององค์กรอิสระ* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ขนิษฐา ชัยรัตนารณ. (2557). ความเสี่ยง : ปัจจัยสำคัญ ผู้เกี่ยวข้องและกระบวนการบริหารความเสี่ยงในสถาบันอุดมศึกษาไทย. *วารสารวิชาการ Viridian E-Journal*, 7(2), 107.
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2562). *รายงานข้อมูลบุคลากร*. สืบค้น 3 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.med.nu.ac.th/hris/attachments/article/864/62.DB-person-APRIL62.pdf>
- จุฑามาน สิทธิผลวนิชกุล. (2561). แนวทางการบริหารความเสี่ยงขององค์กร COSO Enterprise Risk Management 2017. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 14 (42), 111-124.
- จิรพร สุเมธิประสิทธิ์. (2555). *มารู้จักมาตรฐานการบริหารความเสี่ยงระดับสากลกัน*. สืบค้น 7 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.interfinn.com>.
- จันทนา สาขากร. (2550). COSO: ERM กับงานตรวจสอบภายใน. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 3(8), 75-79.
- ชวาลา ละวาทิน. (2559). การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารไผ่ยอดงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(1), 61.
- ชยาภา ชยาวิวัฒนาวงศ์. (2561). *ทำความเข้าใจกับการประเมินความเสี่ยงด้าน ESG ตามกรอบ COSO ERM 2017*. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สืบค้น 10 กันยายน 2561, จาก https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/sr/publication/files/2018_vol7_02_CosoERM2.pdf
- ชัยญามล เดิศสงคราม. (2552). *การศึกษาและจัดทำแนวทางปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้วยมาตรฐาน ISO/IEC 27001 กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ฐิติโชค พันศิริพัฒนา. (2559). *การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการนำระบบการควบคุมภายในใช้ในองค์กร* (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). *กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร (ERM Framework)* (ฉบับเผยแพร่ทางเว็บไซต์). สืบค้น 4 มีนาคม 2560, จาก [https:// www.set.or.th/th/about/overview/files/Risk_2015.pdf](https://www.set.or.th/th/about/overview/files/Risk_2015.pdf)
- ธงชัย ทองมา, และธีระวัฒน์ จันทิก. (2558). การบริหารจัดการความเสี่ยงกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง : องค์การในยุคโลกาภิวัตน์. *วารสารวิชาการ Viridian E-Journal*, 8(3). 596.
- ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล. (2553). *การศึกษาปัจจัยการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO-ERM ที่มีต่อระดับความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร : บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ธีระศักดิ์ ใจห้าว. (2560). *ความมีประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของกองทัพอากาศ ด้านการเงิน การบัญชี และงบประมาณ* (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธัญญ์รัศม์ วสารณวัฒน์. (2561). *การบริหารความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สืบค้น 3 มีนาคม 2561, จาก [http:// sms.stou.ac.th/?p=2734 &lang=en](http://sms.stou.ac.th/?p=2734&lang=en)
- นฤมล โพชะเรือง. (2554). *แนวทางการสร้างวัฒนธรรมองค์กร กรณีศึกษา บริษัท ทีโอทีจำกัด (มหาชน)* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- น้ำทิพย์ ม่วงปลอด, ประภาศ ปานเจียง, และศรัญญ์มินทร์ ตริตริศวร. (2561). การพัฒนาองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กภาคใต้ฝั่งตะวันออก. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 5(1), 47.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- ประภาพรรณ รักเลี้ยง, จิตมา วรรณศรี, ฉลอง ชาตรุประชีวิน และวิทยา จันทศิริลา. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 15(3), 59-65.

- ประวดี ขงบุตร, จิตมา วรณศรี, ฉลอง ชาตรุประชีวิน และวิทยา จันท์ศิลา. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(1), 78-85.
- ปิยวดี โขวิฑูรกิจ. (2561). COSO ERM 2017 กรอบการบริหารความเสี่ยงใหม่ ใจ โลกกว่าเดิม. *วารสารประกันภัย*, 33(138), 12.
- พุดิสรรค์ ศรีรัตนประชากุล, พชรวิทย์ จันท์ศิริศิริ , และพัชรกฤษฎ์ พวงนิล. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10 (พิเศษ), 628-640.
- ไพรัชวอเตอร์เฮาส์กรุ๊ปเปอร์ส. (2547). *แนวทางการบริหารความเสี่ยง*. สืบค้น 9 พฤษภาคม 2561, จาก www.2oae.go.th/FTA/PDF/risk/1.2555.pdf
- เฟื่องฟ้า เทียนประภาสทิษฐ์. (2555). *รายงานการเข้าร่วมอบรม เรื่องการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน*. ขอนแก่น : สำนักงานตรวจสอบภายใน.
- มงคล กิตติวุฒิไกร และ มนต์ดา ชัยสวนิยากรณ์. (2558). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมุกดาหาร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 6(1), 105.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2553). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยนเรศวร*. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มโนชัย สูดจิตร์. (2559). การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร เพื่อสนับสนุนประสิทธิผลการดำเนินงานในสถาบันการเงินเฉพาะกิจ : กรณีศึกษาธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.). *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 13(60), 65-74.
- มโนชัย สูดจิตร์. (2560). *มีอะไรใหม่สำหรับ COSO-ERM 2017*. สืบค้น 5 เมษายน 2561, จาก [https:// www.manochai.com/?p=393](https://www.manochai.com/?p=393)
- วิฑูรย์ สมโต .(2551). *การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารกรุงไทยในจังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท)*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิลป์พร ศรีจันเพชร. (2560). *กรอบการบริหารความเสี่ยง 2017 (Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance 2017)*. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ *โครงการสัมมนาเสริมความคิดตีปี๋วิชาชีพ กับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. สืบค้น 5 เมษายน 2561, จาก <http://www.tbs.tu.ac.th/wp-content/uploads/2017/12/A.Sillaporn-1-1.pdf>

- สุนทรีย์ วิพัฒนากร. (2557). ตัวแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย. *วารสารสหวิทยาการวิจัย : ฉบับบัณฑิตศึกษา สมาคมรัฐศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 3(1), 46.
- สุรเดช จงวรรณศิริ. (2561). *บริหารความเสี่ยงด้วย COSO - ERM 2017*. สืบค้น 28 มีนาคม 2561, จาก : http://www.trisacademy.com/files/3815/1563/4315/TAC_Issue_Jan2018_Compress.pdf
- สิรินันทา จ่างพิพัฒน์นวกิจ, และชนรัตน์ เต๋ววัฒนา. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องตัดเหล็กด้วยกระแสไฟฟ้า. *วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(2), 48-56.
- เสาวลักษณ์ สาทตพันธ์. (2559). *การประเมินกลยุทธ์โดยใช้การบริหารความเสี่ยง Enterprise Risk Management (ERM) กรณีศึกษาของ บริษัท ABC จำกัด* (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปีงบประมาณ 2553*. สืบค้น 28 พฤษภาคม 2561, จาก http://www.royin.go.th/wp-content/uploads/2015/03/1531_6074.pdf
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*. สืบค้น 4 มีนาคม 2561, จาก <http://technology.udru.ac.th/images/document/risk1.pdf>
- อมร มะลาศรี. (2554). *การพัฒนารูปแบบการประเมินความเสี่ยงทางการศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ* (ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัญชลี พิพัฒนเสริญ. (2559). การนำกรอบการบริหารความเสี่ยงไปใช้ในองค์กร. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 12 (33), 125.
- อัญญา ชันชวิทย์. (2560). *Value Creation and Enhancement for Listed Companies with the New COSO 2017 Enterprise Risk Management (ERM)*. เอกสารประกอบการสัมมนา *มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. สืบค้น 14 พฤษภาคม 2561, จาก https://www.set.or.th/th/news/download/document_p1.html

ภาษาต่างประเทศ

The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2004).

Enterprise Risk Management-Integrated Framework. Retrieved on October 2, 2018 from [https:// www.coso.org/Documents/COSO-ERM-Executive-Summary.pdf](https://www.coso.org/Documents/COSO-ERM-Executive-Summary.pdf)

The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2017).

Enterprise Risk Management Integrating with Strategy and Performance Executive Summary. Retrieved on October 11, 2018 from [https://www.coso.org/Documents/2017- COSO-ERM-Integratingwith-Strategy-and-Performance-Executive-Summary.pdf](https://www.coso.org/Documents/2017-COSO-ERM-Integratingwith-Strategy-and-Performance-Executive-Summary.pdf)

Cronbach, Lee.J. (1954). *Essentials of Psychological Test : 5 th ed*. New York: Harper Collins.

Institute of Risk Management (IRM). (2017). *From the cube to the rainbow double helix : a risk practitioner's guide to the COSO ERM Frameworks* , Retrieved April 3, 2018 from [www.theirm.org/ media/ 3512521/ IRM-Report-Review-of-the-COSO-ERM-frameworks-V2-pdf](http://www.theirm.org/media/3512521/IRM-Report-Review-of-the-COSO-ERM-frameworks-V2-pdf).

Likert, Rensis. (1967). “*The Method of Constructing and Attitude Scale*”. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement*. (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 ของบุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงและวางแผนระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร เพื่อใช้ประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ จึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยรายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 รวม 5 องค์ประกอบ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาตอบแบบสอบถามชุดนี้อย่างถูกต้องครบถ้วน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ คำตอบของท่านจะถูกเก็บรักษาเป็นความลับ และไม่มีการใช้ข้อมูลใด ๆ ที่เปิดเผยเกี่ยวกับท่านในรายงานข้อมูล ซึ่งการวิจัยจะสรุปเป็นภาพรวมเท่านั้น และจะไม่มีการใช้ข้อมูลดังกล่าวกับบุคคลภายนอกอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากท่าน

สุประวีณ์ สุวรรณรัตน์
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านเลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

3. อายุงานในตำแหน่ง

ต่ำกว่า 1 ปี

1-5 ปี

6-10 ปี

10 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของบุคคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ

1. การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)
2. การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)
3. เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)
4. การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)
5. สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ โดยประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของท่าน

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็นที่ท่านรู้สึกเห็นด้วย				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
องค์ประกอบที่ 1 การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร (Governance and Culture)					
1. องค์กรควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และกำหนดวัฒนธรรมความเสี่ยงองค์กรที่เป็นรูปธรรม					
2. การกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานภายในองค์กรควร พิจารณาจากเป้าหมาย กลยุทธ์ ลักษณะการประกอบการ และขนาดขององค์กร เป็นต้น					
3. องค์กรควรกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และ ถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากร ทุกคนปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน					
4. องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในค่านิยม องค์กร ตระหนักถึงความเสี่ยงในการทำงานและเข้าใจว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน					
5. องค์กรควรนำหลักธรรมาภิบาล และจริยธรรมที่ดี มาใช้ เพื่อนำพาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดย ทำให้บุคลากรเห็นความสำคัญและมีความรับผิดชอบ ในการบริหารความเสี่ยงร่วมกัน					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็นที่ท่านรู้สึกเห็นด้วย				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ (Strategy and Objective Setting)					
6. องค์กรควรพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจาก บริบทการดำเนินงานต่อภาพความเสี่ยงรวมขององค์กร ทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร					
7. องค์กรควรกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และ จัดการความเสี่ยงควบคู่ไปกับการกำหนดกลยุทธ์					
8. องค์กรควรประเมินกลยุทธ์ทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้ง วิเคราะห์ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น					
9. องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องและสนับสนุน วัตถุประสงค์ขององค์กรทุกระดับ					
10. องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ แผนการบริหารความเสี่ยง					
11. องค์กรควรระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจกรรม การบริหารความเสี่ยง					
องค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายผลการดำเนินงาน (Performance)					
12. องค์กรควรระบุความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการ วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน					
13. องค์กรควรประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงที่ ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ในทุกระดับ					
14. องค์กรควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง เพื่อ ประกอบการเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงเหมาะสม					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็นที่ท่านรู้สึกเห็นด้วย				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
15. องค์กรควรระบุนโยบายการตอบสนองความเสี่ยง กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเลือกมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยคำนึงบริบทต่าง ๆ ขององค์กร					
16. องค์กรควรจัดทำภาพความเสี่ยงรวมและประเมินสถานะความเสี่ยง จัดทำเป็นรูปแบบรายงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบ					
องค์ประกอบที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงแก้ไข (Review and Revision)					
17. องค์กรควรระบุการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร ที่มีสาระสำคัญส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์และเป้าหมาย					
18. องค์กรควรทบทวนผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่ เปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้					
19. องค์กรควรติดตามการบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการแล้ว ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข					
20. องค์กรควรปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยนำเครื่องมือหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง					
21. องค์กรควรปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็นที่ท่านรู้สึกเห็นด้วย				
	(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
22. องค์กรควรนำผลการทบทวนความเสี่ยงขององค์กร มาเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงกับองค์กรอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน					
องค์ประกอบที่ 5 สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน (Information, Communication and Reporting)					
23. องค์กรควรมีระบบสารสนเทศขององค์กร ที่ทันสมัย สามารถบันทึกข้อมูลขององค์กรได้ครบถ้วน ถูกต้อง					
24. องค์กรควรนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อมูลเชิงลึก รวมทั้งมีการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อนำมาประกอบการบริหารความเสี่ยง					
25. องค์กรควรรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการ กำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ					
26. องค์กรควรรายงานความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศขององค์กร เพื่อให้สามารถรายงานได้อย่างทันทั่วถึง					
27. องค์กรควรรายงานผลการบริหารความเสี่ยง การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร และสรุปผลการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกระดับรวมถึงองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องทราบ					

ขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

หนังสือรับรองและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

หมายเลขโครงการ...005/62....

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ที่อยู่ 110/1-4 ถนนประชาชื่น แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 02-954-7300 ต่อ 152

หนังสือรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ดำเนินการให้การรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการ : การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร (A Study of the Components of an Enterprise Risk Management System COSO-ERM 2017. Case Study : Faculty of Medicine Naresuan University)

รหัสโครงการวิจัย : 003/62NA

ผู้วิจัยหลัก : นางสาวสุประวีณ์ สุวรรณรัตน์

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เอกสารที่ได้รับการรับรอง :

1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงการวิจัยฉบับเต็ม
3. เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้รับการวิจัย
4. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย
5. แบบบันทึกข้อมูล
6. ประวัติผู้วิจัย

ลงนาม
(รองศาสตราจารย์ ดร.พยงค์ วณิเกียรติ)

รองประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

วันที่รับรอง : 28 กุมภาพันธ์ 2562

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

หมายเลขโครงการ...005/62...

นักวิจัยทุกท่านที่ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในโครงร่างการวิจัยอย่างเคร่งครัด
2. ใช้เอกสารแนะนำอาสาสมัคร ใบยินยอม (และเอกสารเชิญเข้าร่วมวิจัยหรือใบโฆษณาถ้ามี) แบบสัมภาษณ์ และหรือ แบบสอบถาม เฉพาะที่มีตราประทับของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เท่านั้น และส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวที่ใช้กับผู้เข้าร่วมวิจัยจริงรายแรกมาที่สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสุรนิจน์มิตติย์..... เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน
3. รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นหรือการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมวิจัยใดๆ ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ภายใน 5 วันทำการ
4. ส่งรายงานความก้าวหน้าต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ตามเวลาที่กำหนดหรือเมื่อได้รับการร้องขอ
5. หากการวิจัยไม่สามารถดำเนินการเสร็จสิ้นภายในกำหนด ผู้วิจัยต้องยื่นขออนุมัติใหม่ก่อน อย่างน้อย 1 เดือน
6. เอกสารทุกฉบับที่ได้รับการรับรองครั้งนี้ หมดอายุตามอายุของโครงการวิจัยที่ได้รับการรับรองก่อนหน้านี้ (หมายเลขโครงการ)

ที่ มธบ. 0403(1)/0501

วันที่ 13 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิจัย

เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์

ด้วยนางสาวสุประวีณ์ สุวรรณรัตน์ ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี สังกัดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้ทำการศึกษาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษางานประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 กรณีศึกษา: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (A Study of the Component of and Enterprise Risk Management System COSO-ERM 2017. Case Study: Faculty of Medicine Naresuan University) เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต โดย ดร.ศิริเดช คำสุพรหม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษางานประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 และเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการนี้ จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุนคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่มีต่อองค์ประกอบในการนำระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจำนวน 330 ชุด ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว หลังจากที่แบบสอบถามได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์

- เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์
- (✓) ส่งไปตรวจ
 - (✓) เสร็จไปพิจารณา
 - () เพื่อไปตรวจ
 - ()

ศิริเดช

18 พ.ค. 62

ศิริเดช

คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจและนวัตกรรมและการบัญชี

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

โทรศัพท์ 0-2954-7300 ต่อ 815

ศิริเดช
22 พ.ค. 2562

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 110/1-4 ถนนประชาชื่น เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
Dhurakij Pundit University 110/1-4 Prachachuen Road, Laksi, Bangkok 10210, Thailand
Tel. (66) 2954-7300 www.dpu.ac.th

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ศิริเกษม ศิริลักษณ์)

คณบดีคณะแพทยศาสตร์
29 พ.ค. 2562

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... คณะแพทยศาสตร์... งานการเงิน... หน่วยบัญชี... โทร. 7909.....

ที่...อว.0603.10.01(3)/ว.054..... วันที่ 5 มิถุนายน 2562.....

เรื่อง ขออนุญาตถอนแบบสอบถามการวิจัยเพื่อประกอบการศึกษา.....

เรียน หัวหน้างาน/หัวหน้าหน่วย

ตามที่ ดิฉันนางสาวสุประวีณ์ สุวรรณรัตน์ ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี สังกัด หน่วยบัญชี งานการเงิน คณะแพทยศาสตร์ ได้ทำการศึกษาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาองค์ประกอบในการนำระบบการบริหาร ความเสี่ยงองค์กรมาใช้ตามกรอบแนวคิด COSO-ERM 2017 กรณีศึกษา : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย นรศวร (A Study of the Component of and Enterprise Risk Management System COSO-ERM 2017. Case Study: Faculty of Medicine University) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลเพื่อการทำวิจัยภายในหน่วยงานของท่านแล้ว เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562 (รายละเอียดตามเอกสารแนบ)

ในกรณีนี้ จึงขออนุญาตให้บุคลากรสายสนับสนุน (Back Office) ภายในหน่วยงานของท่านตอบ แบบสอบถามเพื่อใช้ประกอบการศึกษาสำหรับสารนิพนธ์ข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยได้แนบแบบสอบถามมาพร้อมแล้ว และสามารถส่งคืนแบบสอบถามได้โดยใส่กล่องรับคืนแบบสอบถาม บริเวณหน้าห้องงานธุรการ ชั้น 5 อาคาร เฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(นางสาวสุประวีณ์ สุวรรณรัตน์)

นักวิชาการเงินและบัญชี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

สุประวีณ์ สุวรรณรัตน์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542 ศิลปศาสตรบัณฑิต

การจัดการทั่วไป (แขนงการบัญชี)

สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

นักวิชาการเงินและบัญชี ระดับชำนาญการ

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

จังหวัดพิษณุโลก

